

· DA · MIHI · ANIMAS
· CAETERA · TOLLE ·

SZIRMAINÉ

EGY GYERMEKI
LÉLEK
TÖRTÉNETE

DB
()

· NAGY-ISTVÁN ·

GUY DE FONTGALLAND
(1913-1925)

EGY GYERMEKI LÉLEK TÖRTÉNETE

(GUY de FONTGALLAND)

FRANCIÁBÓL FORDÍTOTTA

SZIRMAINÉ

A „BONNE PRESSE“ PARIS ENGEDÉLYÉVEL KIADJA:
DON BOSCO SZALÉZI MŰVEI, RÁKOSPALOTA

1 9 2 9.

Nihil obstat. Rákospalota, die 26. VII. 1929.

JOANNES ANTAL S. S. Censor dioec.

3653/1929.

Imprimatur Vacii, die 10. VIII. 1929.

† STEPHANUS episcopus.

Öszentsége államtitkári hivatala.

Vatikán, 1925. szeptember 27.

Méltóságos Grófné!

A Szentatya nagy jóindulattal fogadta az „Egy gyermeki lélek története” című kis füzetecskét.

Amidőn Öszentsége megköszöni szíves figyelmét, a fölötti örömeinek ad kifejezést, hogy az itt e földön alig kinyílt kis virág ájtatosságának kedves illatával vette körül az Eucharistiát, mennybéli Anyánkat és a Pápát.

Abban a meggyőződésben, hogy a kis angyal elvesztése feletti fájdalmukat hathatósan enyhítik a Halottak Miséjének szavai: „Cum sanctis tuis in aeternum, quia pius es,” Főpásztorunk hálát mond az Úrnak és jóindulatának és az Isteni Gondviselésnek zálogaként egész családjuknak megküldi apostoli áldását.

Fogadja, méltóságos Grófné, mélységes tisztelem kifejezését az Úrban.

† Gasparri bíboros.

Francia Szentszéki követség.

Párizs, 1925. május 5.

Asszonyom!

Befejezván a kedves kis Guyról szóló feljegyzéseinek olvasását, engedje meg, hogy elragadtatásomnak adjak kifejezést. Mennyi finomság és természetesség volt ebben a gyermeklelkben!

Nézzem akár természetét, beleértve apró hibáit is, ezek csupán kvalitásainak voltak természetes járulékaik, melyek ellen hősiiesen küzdött a gyermek — avagy nézzem benne az Uristen kegyelmét, mérhetetlen az a gazdagság, mely az Ön kis Guy-jének ártatlan lelkéből árad felém! Az ember szinte hajlandó lenne azt mondani, hogy magát az Urat látja cselekedni és tükröződni benne.

Mindenképen azonban az Eucharistia hatása öltik szemembe és az, hogy mit tehet a szentségi Jézus, ha olyan lelket kerit hatalmába, amely még nem vesztette el a keresztségben nyert tisztaságnak vakító fehérségét.

Kétségtelen, hogy az anyai szeretet által megőrzött, fejlesztett és védett eucharisztikus hatás alatt alakult ki az a csodálatos kis jelenség, melyet kis fiában kegyeskedett megvalósítani az Úr.

Hogy is ne siratná Asszonyom ezt a pompás gyermeket most, hogy az isteni Mester elragadta ölelő karjaiból?! És mégis, nem lenne helyes, ha azt mondaná, hogy elvesztette őt. mert hiszen Ön eléggé keresztény ahhoz, hogy a halálban az igaz élet kapuját lássa és biztosra veszem, hogy lelke legmélyén állandóan érzi szerető jelenlétét annak, aki ma a Szűzanya „kis anyyala” és akitől a Szűzanya bizonyára nem akarta elválasztani Önt!

Fogadja, méltóságos Grófnő, legmélyebb tiszteletem nyilvánítását.

† B. Cerretti,

Korintus érseke, apostoli követ.

A gyermek.

Guy de Fontgalland Párizsban született Advent első vasárnapján 1913. nov. 30-án este 10 órakor. Kissé késett a jövetele, és szülei, Pierre de Fontgalland gróf és felesége aggodalmukban felajánlották őt a Szűzanyának. Megígérték, hogy elsőszülött gyermekük, akit oly nagy vágyakozással vártak, életének első három évében mindig a Szűzanya színeit, a fehérét és az égszínkéket fogja viselni. Néhány másodperccel a fogadalom letévése után megérkezett a kis jövevény.

Egy hetes korában, vasárnap, december 7-én délután 2 órakor, ugyanakkor, amikor a katolikus Egyház minden templomában felhangzott a Szepölötlen Fogantatás első vecsernyéje, Mgr. de Gibergues, Valenzia püspöke, Szent Ágoston templomában megkeresztelte Guy-Pierre- Emanuelt; nyomban utána pedig ünnepélyesen felajánlotta a csecsemőt a Szűzanyának. A keresztelő után azt mondta Mgr. de Gibergues a boldog anyának: „Visszahoztuk a kis angyalt, grófnő; nagyon jól viselkedett és nagy odaadással szopogatta a bölcsesség sóját. A Szűzanya oltára előtt mozdulat-

lanul és tágranyitott szemmel bámulta a méceses lángját . . . Egész szívemből kívánom a kis Guynek, hogy jó keresztény váljék belőle, és hogy teljes szívéből szeresse a Szűzanyát . . . !"

És Guy növekedett . . . Korban és apró előmenetelekben, de bölcsességben és engedelmisségben alig! . . . Szeles, nyugtalan, vidám, heves és csintalan volt; de azért őszinte, egyenes és igazságszerető! . . . Amikor egyszer játékközben véletlenül eltört egy olyan tárgyat, amellyel nem lett volna szabad játszania, jól tudta, hogy szidás, vagy büntetés vár reá, de azért mégis bátran előállt vele és bevallotta, hogy ő volt a tettes. Nem mentegetődzött sohasem, és amikor egyszer büntetésből le kellett mondania az ebéd utáni édessegről, minden figyelmeztetés nélkül lemászott a székéről, mielőtt még betálatták volna a desszertet: „Hová mégy?” — kérdezték tőle.

„Nekem nem jár ma desszert! . . . Ha pedig nem jár, akkor nem is kérek belőle!”

Rendkívül erősen fejlett érzéke volt az igazságosságot illetően; számtalan „miért”, „hogyan” élt benne; nyílt, kutató és élénk esze nem tudott betelni a kérdezősködéssel.

Nyolc hónapos korában kezdett gagyogni és, egyik legelső szava az volt, hogy: „Zézus” Jární még nem tudott, de kis kocsijában ülve, ha templom előtt tologatta őt a dadája, kezecskéivel csókokat dobált az Úristen felé. Nem érdektelen, hogy fejlődésének minden kis megnyilvánulása szombatra, a Szűzanya napjára esett. Első szava, első foga, amikor először evett főtt

ételt, első lépése, minden, minden! És amikor megvált tőlünk, hogy a mennyországba menjen, a naptár akkor is szombatot mutatott . . . A kis Guy olyan volt, mint ahogyan az angyalokat festik; korához képest fejlett és erős, fehér bőrét halvány rózsaszín pír öntötte el, domború homlokára selymesen simultak gesztenyebarna fürtjei, szeme mélységesen kék volt, mint a verőfényes égboltozat. Különösen akkor volt földöntúlian angyali, mikor aludt. Szellemi képességei jóval meghaladták korát; minden érdekelte, ami körülötte történt; — Kedves volt és derűs, szinte pajzán néha, de azért sohasem volt durva, vagy szeretetlen senkihez sem. Szüleinek, nagyszüleinek kimondhatatlan örömük telt benne!

*

Két éves korában sokat beszéltek előtte egy eljövendő testvéréről és Guy alig várta már, hogy megérkezzék a kis játszótárs. Minden esti és reggeli imádságában arra kérte a kis Jézus „Mamáját“, hogy küldje már azt a kis Marc-ot; és nagyon hangsúlyozta, hogy vigyázzanak, nehogy véletlenül egy kisleányt találjanak küldeni.

„Mért nem akarod, hogy a testvéred kisleány legyen?“ — kérdezték tőle.

„Nem szeretem a kis leányokat,“ — felelte.—
„Ha az ember játszik velük, mindig engednem kell nekik, de ha kis öcsém lesz, neki kell majd engednie nekem!“

Kivánsága teljesült; 1916. május 16-án erős, szép kis öcsikéje született. A két testvér első találkozása kimondhatatlanul kedves és mulatságos volt . . . Mikor Guy meglátta a kövér, piros arcú, csukott szemű, tátott szájú kis babát, szó nélkül nézte egy darabig, azután leírhatatlan megvetéssel elfordult tőle, mondván: „Ez lenne az a híres kis testvérke? Ez a kis ficáncoló vakarcs? És mikor fogok már játszhatni vele?” Próbálták magyarázni neki, hogy az öcsike még túl kicsi, hogy meg kell nőnie előbb és sok mindent kell még tanulnia: beszélni, járni és sok egyebet, de Guy csak félfüllel figyelt oda és türelmetlenül közbevágott:

„Az ugyan még eltarthat jó sokáig! Nem lehetne egy nagyobb gyerekre becserélni?”

Guy mamája nem egyezett bele a cserébe, úgy hogy a kis Marc megmaradt; és amikor születésének öröme egy óriási fehér medvét ajándékozott elégedetlen bátyjának, Guy e fölötti elragadtatásban beletörődött a változhatatlanba. A nagy medvét magához ölelte, elnevezte „Mumut”-nak és Mumut lett az öcsike helyett bizalmasa és elválaszthatatlan játszópajtása. Megfigyelték, amikor néhány nap múlva megbotránkozottan mondta Mumutnak: „Hiszen te is láthatod, hogy az öcsike csak sír, alszik és megeszi anyukát; ezt csak nem lehet életnek nevezni!”

Június 20-án Mgr. Gibergues ismét Párizsba jött, hogy megkeresztelje Marc-Francois-Xaviert. Guynak megmagyarázták a keresztelési szertartás különböző mozzanatainak jelentőségét, de amikor meghintették szentelt vízzel a csecsemő fejét, hangosan felkiáltott:

„Nem akarom, hogy bevizezzék az öcsikémet! Hiszen meghül és náthás lesz szegény!” *Marc*-ot szülei ugyancsak felajánlották a Szűzanyának és ő is a Szűzanya színeit viselte hároméves koráig.

*

Guy szenvedélyesen ragaszkodott kis testvérkéjéhez; meg akarta mindenáron tanítani keresztet vetni és tényleg a kisbaba,mielőtt még egy szót is tudott volna gagyogni, rózsás kis öklöcskéivel meg tudta jelölni magát a kereszt jelével. Arra is megtanította, hogy tenyerével csókot dobáljon a gyermek Jézus képe felé és arra is rávette, hogy kézcsókkal köszöntse a hölgyeket.

1916. végén Guy néhány hetet Cannesban töltött szüleivel; úgy találta, hogy „azon a vidéken nincs elég háza a kis Jézusnak!” Ez a tartózkodás arról nevezetesegebébként, hogy Guy harmadik évének leteltével elzarándokolt a Cannes melletti Notre-Dame de Bon-Voyage székesegyházba és azután levetette fehér és égszínkék ruháit. Mikor először adtak rá sárga cipőt, ő, aki mindaddig a Szűzanya színeit viselte,éktelen haragra gerjedt; dadája háromszor is a lábára húzta a kis cipőt, ő pedig ugyanannyiszor lerugta magáról, sőt annyira felizgatta magát, hogy a cipőt a dadája fejéhez vágta. Csak amikor váltig biztosították arról, hogy másszínű ruhákban is a Szűz Anya gyermeke maradhat, és hogy a Szűz Anya ezután is szeretni fogja őt, nyugodott meg valahogy.

Igaz, hogy még ez sem csillapította le a szegény cipők elleni szenvedélyes dühét. Séta közben Marc legnagyobb örömeire össze-vissza fröcskölt mindent, amennyiben minden útjába eső pocsolyába hevesen beletaposott a vadonatúj sárga cipellőkkel.

•

Guy-t 1917-ben Lisieuxbe vitték a szülei. Nagyon kedvesen imádkozott „Kis Szent Teréz” sírjánál és sok-sok virágot vitt neki. Nagyon hideg volt aznap és amikor a temetőből kijöttek, nagy pelyhekben kezdett hullani a hó. Guy magánkívül volt örömeiben, mert tudta, hogy a kedves kis szent „nagyon szerette a havat.” Hirtelen felkiáltott:

„Oh! Itt az úton nem érzek már semmit! Pedig olyan nagyon illatos volt a kis Terézke sírja! Oh, olyan nagyon illatos!” Néhány perccel azután a Karmeliták kolostorában tömjént és rózsákat szagoltattak vele, ő azonban egyre csak azt hajtogatta: „Nem-nem . . . Ott a sírnál sokkal, de sokkal jobb illatot éreztem!”

•

És Guy növekedett. Értelmi képességei bámulatos haladást mutattak. Minden érdekelte, nem félt semmitől, kimondhatatlanul szerette az állatokat és a növényeket. Jutalomnak számított, ha

a fűvészkertbe, vagy az állatkertbe mehetett, de mindezeknél jobban örült egy-egy cirkuszelőadásnak. Mindig egyformán őszinte volt, egyenes és igazságos. Nyugodtan mondhatta halálos ágyán: „Nem hazudtam sohasem!” . . . Gyakran tett igen mulatságos megjegyzéseket; „enfant terrible” volt a szó legszorosabb értelmében. Egyszer például az édesapja, aki ügyész volt a párizsi törvényszéken, azt mondta:

„Holnap ekkor és ekkor várok valakit; azonnal be kell vezetni az illetőt az irodába; — és mosolyogva hozzátette: „Sohasem volt még ilyen csúnya kliensem.”

Másnap délelőtt a jelzett időben megérkezik a bejelentett kliens. Guy lábujjhegyen kilopódzik a gyermekszobából, hanyatt-homlok az előszobába rohan és torkaszakadtából kiáltja:

„Látni akarom apa legsúnyább kliensét!”

Máskor egy játéküzletbe ment édesanyjával. Guy megkívánta az egyik játékszert, de az édesanyja nem akarta megvenni neki, mondván:

„Nem Guy, ez a játék nagyon törekeny, egy-kettőre tönkretennéd.” — Guy egy percig sem vesztette el a kedvét, hanem nyugodtan oda fordult a kiszolgálóleányhoz:

„Tegeye félre kérem,” — mondta fölényesen, „majd eljövök érte a nagymamámmal!”

Másnap Guy valóban elvitte az üzletbe nagymamáját és diadalmasan hozta kaza a játékszert: egy nagy, papírból készült kakast, amely egy kis gépezet révén hangos szóval tojt apró csoko-

ládétojasokat. Mondanunk sem kell, hogy Guy meg akarván ismerni a csodás szerkezetet, estére teljesen szétszedte azt.

Szenvedélyesen érdekelte őt minden gépezet. Egyszer még az uzonnájáról is lemondott, csak-hogy több időt tölthessen a technológiai múzeumban. A Bois de Boulogneban órákig elnézte a yachtokat és a városi vasút lokomotívjait. Máskor megengedték neki, hogy meglátogassa a „Bonne Presse” nyomdájának műhelyeit. Három órakor ért oda; a gépek épen munkában voltak; csak úgy ontották a még nedves újságlapokat. Egy fiatalember egyszerű szavakkal magyarázta Guynek és édesapjának a gépek működését; a gyermek feszülten figyelt és bátran, a félelem minden árnyéka nélkül járkált az acélóriások között. Kimenet felkiáltott:

„Eddig mindig tűzoltó, vagy az állatkert kisvasútjának kalauza akartam lenni, mire nagy leszek, most azonban meginogtam kissé ebben; nem tudom, nem mégis nyomdász leszek-e inkább!”

•

Dadái és később a nevelőnői mindig dicsérték jó természetét; séta közben nem nyafogott, soha sem kért semmit, nem volt éhes, nem volt szomjas, nem bántotta őt sem a hideg, sem a meleg. „Guy, — írja az egyik, — mindig derűs volt, mindig vidám, mindig elégedett. Élénk volt, de szelíd és meleg szívű. Soha sem torkoskodott; ha

nem kínálták, egészen megfeledezett az uzsonnájáról; ebédnél, vacsoránál sokszor az étkezés befejezte előtt hagyta el az asztalt. Nem vagyok éhes, mondta ilyenkor és még az édességet sem fogadta el. Tréfából ragyogó csillagnak neveztem el őt. Este, különösen a szabadban eltöltött napok után, amikor fáradhatatlanul kergette reggeltől estig a lepkéket és rovarokat, elaludt, mielőtt még az ágyába kerülhetett volna; ilyenkor lehúnyt szemmel túrta, hogy vetköztessék. De amikor rajta volt már a hosszú hálóinge és halkán figyelmeztették „Guy, mi lesz az esti imával?” abban a pillanatban letérdelt és egy szó kihagyása nélkül, fennhangon imádkozott.

Reggeli ébredésénél első mozdulata a keresztvetés volt, első pillantása az ágya mellett álló Szűz Anya szobrát kereste, első csókját pedig édesanyjának tartogatta.

Guy igen nagyra tartotta a fiúkat és nem szerette a kis lányokat. Egyszer a Boisban egy kis barátja azzal a hírral lepte meg, hogy kis húga született, de, hogy nem egészen érti a dolgot, mert a szülei egy kis öcsikét ígértek neki.

„Oh, — felelte Guy komolyan, — ha kislányt kaptatok akkor mamád nem akart fizetni érte; a lányok biztosan jóval olcsóbbak, mint mi vagyunk.”

Nem sokkal azután Guy a Lafayette áruházba ment a mamájával. Minden bevezetés nélkül udvariasan az osztályvezető felé fordult és azt kérdezte tőle:

„Uram, merre van az élő gyermekek osztálya?” — és kissé izgatottan magyarázta meg mamájának a

dolgot: — „Tudod én nem akarok úgy járni mint Jaques, akinek öcsikét ígérték és kis húgot kapott. Ha ebben az üzletben lehetne élő gyermekeket kapni, akkor én most kiválasztanék magamnak egy másik kis öcsikét, te pedig meghagyhatnád nekik, hogy küldjék el a címünkre és jól vigyázzanak, nehogy elcseréljék valahogy. Marc is egyetért velem; ő is csak fiút akar!”

.

1918-ban a légi támadások veszélye miatt csaknem az egész évet vidéken töltötte a család: hol Dieben, hol meg tullinsi nagy házukban. Guy kimondhatatlanul élvezte ezeket a kirándulásokat. Jól gyalogolt, nem fáradt el könnyen. Végtelenül érdekelték őt a lepkék és a rovarok. Nyargalva rohant utánuk, vagy pedig a sioux indiánok taktikáját követve nesztelenül egy virág mellé lapult, azután hirtelen két ujja közé fogta a tarka kis rabot. Már egész szép gyűjteménye volt belőlük. Hogy a kis állatok ne szenvedjenek soká, étert szagoltatott velük, azután gondosan rátűzte őket a gyermekszoba falán körülfutó keskeny falécre. Azt mondta magáról, hogy különös „tehetsége” van ahhoz, hogy elfogja a legkülönbözőbb rovarokat. Még méheket, darazsakat és szúnyogokat is fogott, anélkül, hogy valaha is megszúrták volna.

Nagyon szerette az automobiltúrákat is; alig várta, hogy maga is vezetni tudjon. Egyszer a

valenciai úton valami baja támadt a kocsinak. Guy leszállt és a sofförrel együtt kereste a hibát. Még egy percig sem vizsgálódtak, amikor a kis fiú felkiáltott:

„Emil, mi van a karburátorral? Benézett már a karburátorba?”

Emil szótfogadott és valóban meg is találta a hibát. Guy olyan boldog volt sikere miatt, hogy ott, az országút kellős közepén, ugrálni kezdett örömeiben.

Ebben az évben vett először részt kis öccsével együtt az Úrnapi körmeneten. Ott mentek a Legméltóságosabb Oltáriszentség előtt és egy kis kosárból virágokat szórtak az útra. Este, ima után, elgondolkozva szólalt meg a kis fiú:

„Szép dolog az úton kísérni az édes Jézust, de azért még jobban örülnék, ha a szentáldozásban egyesülhetnék vele!”

Ez volt az alig ötéves gyermek első, önkénytelen vágyakozása a szentségi Jézus után! Párizsba való visszatérésüket követő szombati napon részvett Guy először hitoktatásban. Nagy lelkesedéssel fogott hozzá, de a bibliai történet sehogy sem volt inyére. Mikor Ézsau és Jákob történetéhez értek, nyíltan kimondta, hogy ő bizony nem fogja megtanulni ezeket a hazugságokat! „Hogy lehetett — kérdezte, — ilyen csúnyán becsapni a jó öreg Izsákot?”

Természeténél fogva undorodott mindentől, ami nem volt tiszta, igaz és világos dolog. Egyszer, mikor az édesanyja azt a parancsot adta ki a

személyzetnek, hogy semmiféle látogató számára sincs otthon, Guy szenvedélyesen borult a nyakába:

„Anyukám, — kérdezte majdnem sírva, — miért vállalsz magadra egyszerre két hazugságot, a szobalányét és a magadét? Látod én inkább beleegyeznék abba, hogy fájjon a fogam, semhogy hazudnom kelljen egyszer!”

Guy, bár erős, egészséges gyermek volt, mégis sokat szenvedett fogaitól; a fogfájás jelentette számára a lehető legnagyobb szenvedést . . . és mégis inkább azt vállalta volna, semhogy hazugsággal bántsa meg a kis Jézust!

Két hónap alatt megtanult írni és olvasni, és megtanulta azt is, hogy hogyan lehet papírból kicsirkéket és kis csónakokat gyártani. Miután egyszer elvitték az automobil- és repülőgépkiallításra, kijelentette, hogy őbelőle nagy feltaláló lesz, ha megnő és hogy olyan gépet fog feltalálni, amely az Eiffel toronynál is nagyobb. Azt is elhatározta, hogy megfelelő motort épít hozzá, amely villámgyorsan hajtja majd az óriási gépet.

A gyermek kimondhatatlanul szerette a liturgikus szertartásokat. Nagy figyelemmel hallgatta végig a vasárnapi szentmisét és kis misekönyvében maga lapozta fel a megfelelő Oratiókat, az Szentleckét és az Evangéliumot. Csak azt sajnálta, hogy nem tud latinul és így nem mondhatja el őket a pap szavaival. Nagyon szerette a litániát; szerette, amikor felmutatták a ragyogó monstranciát, szerette a lobogó gyertyákat, a virágokat, az éneket. Csak azt kifogásolta mindig, hogy nem elég nagy a kivilágítás és hogy nem veszik körül elég pom-

pával a kis Jézust. Május havában kis oltárt állított szobájában a Szűzanya szobránál. Apró gyermyákkal, illatos virágokkal vette körül és Marc-kal együtt minden este elmondta előtte az olvasónak egy tizedét. Hétéves korában beiratták az első szentáldozást előkészítő iskolába. December 8-án, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén kezdte meg a tanulást. Könnyen tanulta a katekizmust és az Újszövetségi Szentírásra való utalások kissé kibékítették őt az ószövetségi történetekkel. Ebben az időben már apró, titkos önmegtagadásokkal készült az Úr Jézus fogadására. Guy ki nem állhatta a húsételeket, úgyhogy csak napjában egyszer, ebédnél kellett húst ennie . . . Ő azonban még ezt is sokallotta és mivel szülei nem engedtek a negyvennyolcból, néha bizony nem folyt le símán a dolog. Abban az évben, amikor első szentáldozásra készült, ritkábbak lettek a húsevés előidézte jelenetek, míg végül teljesen lekerültek a napirendről. A kis fiú áldozatosságából minden ellentállás nélkül fogyasztotta el az eléje tett húsadagot.

Egyszer sétából hazajövet a két kis fiú nevelőnője észrevette, hogy Guy szokásától eltérően lassan, óvatosan lépeget. Otthon ő maga vette le a kis fiú lábáról a cipőt és egy kis kavicsot talált benne; a kavics helyén kilukadt a harisnya és gyulladt kis piros folt tüzelt a gyermek talpán. Guy hallgatott, de este lefekvéskor, mikor édesanyja ágyacskájához jött és megsimogatta a sebesült kis lábat, suttozva mondta el vallomását:

„Anyukám, akarattal tettem, azért hogy fájjon. Én magam tettem a kavicsot a cipőmbé. Ma

péntek van, a kis Jézus halálának a napja és, mert nekem a hústól való tartózkodás nem áldozat, kitaláltam magamnak ezt a kis önmehtagadást. De nagyon kérek ne mondd el senkinek. A kisasszonynak nem szóltam róla, mert ő úgysem értené! Képzeld, azt mondta nekem, hogy ő csak egyszer egy évben, húsvét előtt áldozik! Hiszen csak járulhassak én a kis Jézus elé, tudom, hogy annyiszor áldozom majd, ahányszor csak lehet!"

Úgyancsak Guyvel történt, hogy egyszer Marc-kal való kisebb nézeteltérését egy jókora nyaklevessel vélte leggyorsabban elintézni. Marc sírva méltatlankodott, de Guy erélyesen rászólt:

„Ne bögj! Csak az első szentáldozásomra való tekintettel kaptál egy nyaklevest. Különbén kettőt vagy hármat kaptál volna!" Alighogy elkezdte a katekizmus tanulást, máris apostolkodott kis barátai közt:

„Kérjétek meg az édesanyákat — mondta — hogy ti is szentáldozáshoz járulhassatok, hiszen ti is annyi idősek vagytok, mint én. Ne engedjétek! . . . Mondjátok, hogy ti is vágódtok a kis Jézus után és hogy a pápa azt mondta, hogy ennek így kell lennie. Végre is, ha a pápa mondta, hogy kell, akkor kell!"

Sokszor meséltette el édesapjával, hogy diákorában hogyan zarándokolt el társaival Rómába, hogy hogyan fogadta őket a Szent Atya és hogyan hajolt áldóan a zászló fölé, melyet az édesapja tartott a kezében. Szinte lázba hozta az a gondolat, hogy X. Pius pápa megcsókolta a francia zászlót. Nem tudott betelni a pápáról, a Vatikánról és a

Rómáról szóló elbeszélésekkel. Szülei megígérték neki, hogy elviszik őt 1925-ben, vagy 1926-ban Rómába és azóta folyton erről az útról ábrándozott.

„Ugye látni fogom a pápát? — hajtogatta — és akkor azt fogom neki mondani: Szent Atya, én nagyon szeretlek, mert azt mondtad, hogy a hét éves gyermekek is járuljanak a szentáldozáshoz! Olyan boldog vagyok, hogy nemsokára magamhoz vehetem a kis Jézust!”

„De hiszen — felelték neki, — te XV. Benedek pápát fogod látni, ezt a parancsot pedig X. Pius adta ki!”

„Oh az mindegy, — mondta boldogan, — ő is csak pápa és én őt is szeretem!”

.

Guy gondos előkészület után 1921. február 18-án gyönt meg először. A kis fiú hangos zokogásra fakadt, amikor az Úr Jézus szenvedéseit ecsetelték előtte.

Május 18-tól 22-ig részt vett az első áldozóknak tartott lelkigyakorlaton. Itt közöljük feljegyzéseit, melyeket a helyesírási hibák kivételével egészen pontosan írtunk le gondosan őrzött kis füzetéből:

Első tanítás. — A mennyország vagy a pokol. Azért vagyunk a földön, hogy megismerjük az Ur-istent és hogy megnyerjük a mennyországot, ahol majd örök boldogságban mindig vele leszünk. Jó akarok lenni, és Jézusért, aki vasárnap nekünk

fogja adni magát, olyan áldozatokat akarok hozni, amelyek fájnak.

Második tanítás. — A főbűnök, vagy a szokásos hibák. A szülőknek, akik az Úr Istent helyettesítik a földön, mindenben engedelmeskedni kell. Engedelmeskedni akarok: azonnal, teljesen és örömmel . . . A kis Jézus földi életében mindig engedelmeskedett szüleinek. Ő a mi mintaképünk. Mi pedig az ő kis barátai vagyunk.

Harmadik tanítás. — A kínszenvedés. Isten lejött a földre, hogy bizonyosságot adjon nekünk szeretetéről és hogy szenvedésével megváltson bennünket bűneinktől. Úgy szeret minket, ahogy senki, de senki sem tudna szeretni. A mi bűneink feszítették őt keresztre. Sohasem akarok halálos bünt elkövetni és ha mégis az a szerencsétlenség érne, nem akarok lefeküdni anélkül, hogy meg ne gyóntam és jóvá ne tettem volna.

Negyedik tanítás. — Le akarom győzni magamat. Én Jézus kis katonája vagyok. Szokásos hibám a lustaság. Meg akarom ígérni a kis Jézusnak, hogy nem leszek lusta többé. Kedvében akarok járni és ezért kész vagyok minden erőfeszítésre. Dolgozni akarok, mindig meg akarom tanulni a feladatomat. Jézus is dolgozott a földön és én az ő testvérkéje vagyok. Iránta való szeretetből meg akarok tanulni dolgozni, úgy, ahogy ő dolgozott.

Ötödik tanítás. — Mindennap valamilyen áldozatot akarok hozni, de csak olyat, amit annak is érzek. Mindennap le akarok mondani valamiről az édes Jézus kedvéért, aki jobban szeret bennünket még az édesanyánknál is. Az Eucharistia orvosság . .

Az édes Jézus a legjobb barátom; sokszor kell áldozni, hogy jók és tiszták tudjunk maradni. Jézus azért szerezte az Oltáriszentséget, hogy velünk maradjon a világ végezetéig és hogy bánatunkkal, örömünkkel mindig ő elébe menjünk.

Hatodik tanítás. — Isten az Eucharistiában adta szeretetének legerősebben tanujelét: ezáltal van velünk mindig és mindenkor. Nem kell félnünk tőle, bátran keressük fel őt a templomban és beszéljünk hozzá, mint jóságos barátunkhoz. Sokszor kell őt szívünkbe fogadnunk; ez a legjobb előkészület a szentáldozásra.

Elhatározások. — Elhatározom a következőket:

- 1.) Mindennap pontosan elvégzem reggeli és esti imámat;
- 2.) Egy napot sem akarok eltölteni anélkül, hogy ne hoztam volna valami áldozatot Jézusért;
- 3.) Igyekezni akarok, hogy leküzdjem lustaságomat és jobban dolgozzam, hogy egyszer majd pap lehessen belőlem.

Jézusom, áldj meg engem és add, hogy mindig egész szívemből szeresselek.

*

Ezek a feljegyzések világosan megmutatják nekünk Guy lelkét hétéves korában.

Május 21-én, szombaton, meggyónt, majd összeadta az egy hónap alatt hozott apró áldozatait. 118 áldozatot hozott Jézusának egy hónap alatt; alig

bírt magával az örömtől! Nyugtalan, félálomban eltöltött éjszaka után reggeli 5 órakor beszaladt édesanyjához:

„Oh Anyám! Anyukám ma van . . . ma van a nagy nap . . . gyorsan öltöztessetek fel kérlek . . .”

Próbálták nyugtatni; magyarázták, hogy még korán van; mindhiába, ő csak Jézusra tudott gondolni . . . 1921. május 22-én, vasárnap, szentáldozáshoz járult tehát: ott voltak körülötte nagyszülei, szülei, nénei, bátyjai és aranyos kis öcsikéje. Mi játszódhatott le ebben a tiszta, nemes, gyermeki lélekben, amikor először állt szemben Istenével? Jézus ránézett Guyre . . . szerette . . . és magának akarta ezt a csodálatosszépségű kis virágot. „Oh édes Jézusom, — mondta a gyermek, — „milyen nagyon szeretlek téged! Mindennél jobban szeretlek a világon! Látod én szívesen itthagynok mindent, hogy bebizonyítsam a szeretetemet . . . Én a te szolgád akarok lenni . . . én a te papod leszek!” És Jézus bizonyára rámosolygott és azt felelte: „Én is szeretlek téged, szép, tiszta liliomszálam; nem pap leszel, hanem angyal! A föld elvenné szépséged hamvát . . . hamarosan magamhoz veszek és mellettem leszel a mennyországban.”

Guy pedig csak mosolygott . . . bizakodóan . . . boldogan. Egész nap sugárzott az örömtől. Miért? A nagyszülei jelenlétének örült annyira talán, vagy annak, hogy körülötte forgolódott az egész család? A sok ajándék, az első óra okozta volna izzó örömét?

Vagy talán a finom ebéd, a pezsgő derítette olyan ragyogó jókedvre? Aligha! Guy boldog volt,

mert Jézusra talált, — mert megértették egymást — mert tudta, hogy nemcsak egy napra találkoztak, hanem, hogy nemsokára örökre vele lesz a menyországban! Az ő jóságos nagy Barátja megmondta neki! Este édesanyja megölelte Guy elalvás előtt és faggatni kezdte; tudni szeretete volna, ismerni szeretete volna Guy titkát (meg kell bocsátani az édesanyáknak; minél nagyobb kín-cset bírnak gyermekükben, annál jobban félnek attól, hogy elveszithetnék valahogy).

„Kicsikém, boldog vagy, ugye?” — kérdezte.

„Oh igen, anyukám nagyon boldog vagyok!”

„És jól tudtál fohászzkodni a kis Jézuskához? Vajjon mit kértél tőle?”

„Nem kértem semmit; én semmit sem kértem tőle! Ő maga beszélt hozzám, én csak hallgattam Őt és azt feleltem neki, hogy: igen!”

És akkor, hogy ne kelljen többet mondania, lehúnyta a szemét, — hosszú pillái fátyolként borultak kék szemeire. „Nem akartam, hogy tudd, nagyon szenvedtél volna” — mondta beteg-ágyn három évvel első szentáldozása után.

Guynek volt annyi ereje, akarata és öntudata, hogy ne árulja el titkát édesanyjának, mert „nagyon szenvedett volna.” De attól a naptól kezdve az addig annyira élénk, vidám gyermek megváltozott. Érződött rajta, hogy érik a lelke, hogy egy percre sem enged belső összeszedettségéből. Sokszor mondta, ha egy s más dologról vitatkoztak előtte: „Mire jó ez az egész? Ki tudja, meddig tart az élet?” Minden kérdést valami különös nembánomsággal kezelt.

Játékainak legnagyobb részét öccsének ajándékozta és a kis fiúknál szokásos csere-beréknél mindig kis öccse, vagy kis barátai jártak jobban. Guyben érződött mindig, hogy azért jól tudja, mit cselekszik, ha nem is tette szóvá a dolgokat. Nevetve tréfásan „diplomatának, nagykövetnek” nevezték, mert sohasem követett el semmilyen baklövést és sohasem húzta végeredményben a rövidebbet.

Mindamellet a régi „enfant terrible” maradt. Sohasem lehetett tudni róla, mikor fog valami furcsát és meglepőt mondani. Íme egy példa: Édesanyjuk arra tanította őket, hogy a villamoson mindig adják át helyüket, ha idősebb hölgyet látnának állani. Egy csütörtöki estén, kis barátaiktól hazajövet az élénk játék után jól esett nekik a villamoskocsi kemény padkája is. A grófnő azonban odaintett nagyobbik fiának, hogy egy felszálló idős hölgynek, adja át helyét. Guy jól megnézte az új utast és magas hangján odakiáltotta édesanyjának:

„Anyukám, igazán azt hiszed, hogy ez a néni elég öreg ahhoz, hogy fel kelljen állnom miatta?”

Az egész kocsi nevetett — Guy felállt — a javakorbéli hölgy leült — Guy édesanyja pedig örült, amikor leszállhatott a villamosról és szabad folyást engedhetett nevetésének.

Guy első szentáldozása óta minden kéthétben, később azután minden vasárnap megáldozott. — Ha más ünnepeken kérdezték nem akarna-e szentáldozáshoz járulni, igen érdekes visszautasító választ adott.

„Nagyon ostoba dolog, ha az ember azért áldozik, mert véletlenül ünnepnap van, vagy, mert mások is áldoznak azon a napon. A kis Jézusnak és az ő Guy-jének mindig ünnepet jelent, ha találkozhatnak; mi bizony nem törődünk azzal, hogy mások mit neveznek ünnepnapnak!”

Egyik nevelőnöje ezt írja róla: „Guy mély-ségesen vallásos volt. Kutató lelke visszavonás nélkül fordult a hit felé. Hite és a természet-fölötti iránti érzéke jóval felülmúlta korát, jól-lehet igen sokszor közömbösséget színlelt valami különös lelki szeméremnél fogva. Nem akarta, hogy lelke legmélyére lássanak. Guy szenvedélyes, nagyfeszültségű lélek volt, de rendkívül erősen fegyelmezte magát, úgyhogy aki nem jól ismerte, langyosnak, közömbösnek, vagy nagyon szelídnek tarthatta volna. De ez látszat volt csupán.” Guy első szentáldozása óta megszokta, hogy naponta elimádkozza a katekizmusban álló két hosszú imát; este rábírtá kisöccsét, hogy vele tartson az imában. Megható és mulatságos volt egyben a két gyermek esti fennhangon folytatott lelkiismeretvizsgálata:

„Vizsgáljuk meg lelkünket, stb.,” kezdték. Guy, a szórakozottabbik emlékezni próbált, de nem igen talált hibát magában. Marc ilyenkor segítségére sietett:

„Eltörted a játékomat . . . azt mondtad a szobaleánynak, hogy hülye . . . feleseltél apával szemben . . . két gorombaságot vágtaal a fejemhez . . . egyszer nyakonütöttél!”

Mire Guy: „Azért törtem el a játékodat, hogy megnézhessek, mi van benne; nem volt bűn, hogy Denisenek azt mondtam, hogy hülye, mert hiszen igaz; neked azért adtam egy nyaklevest, mert megérdemelted. — Te azonban toporzékoltál, ráncigáltad a hajamat és megharaptál.”

A nyilvános gyónás jellegű vita néha sehogysen akart véget érni; ilyenkor édesanyjuknak kellett közbelépni, és megtiltani nekik, hogy ima után még egy szót is szóljanak egymáshoz.

1919. novemberében meghalt Guy dédnagyanya, Mme. de Félines. Mikor kíméletesen tudtára adták, így kiáltott fel a kisleány:

„De mért siratjátok?! Ő most nagyon boldog lehet, mert hiszen végre viszontláthatja leányát és férjét, akikről annyiszor mesélt nekünk! Mert akármilyen nagy is a mennyország, biztosan találkoznak azok, akik szerették egymást.”

*

Esős napokon, már egész kicsi korában is mindenáron a múzeumokba cipelte nevelőnőjét és öcsikéjét. Számtalan kérdést tett fel ilyenkor, minden régi dolog érdekelt. A művészi régiségek szépségüknél fogva vonzották, de egészen

különös szenvedéllyel érdeklődött a Guimet-múzeum múmiái iránt. Esős délutánokon órákat töltött a múmiák előtt. Hazajövet az asztalnál elhalmozta édesatyját kérdéseivel:

„Hogyan balzsamozzák be a holttesteket? Mivel balzsamoznak? Sok pénzbe kerül a balzsamozás? Én nagyon szeretném, ha halálom után bebalzsamoznának.“

Szülei nem nagyon lelkesedtek ezért a kissé hátborzongató kérdezősködésért, de Guy sohasem érezte félelmetesnek a halál gondolatát. Guy családja rendszeren a Dauphiné-beli ódon kastélyban töltötte a nyarat. Guy, aki kis öccsével együtt állandóan felfedezésekre vadászott és százszor is bejárta a kastélyt pincéjétől a padlásáig, egy halálfejre bukkant egyszer. Nyilván a család, Napoleont minden hadjáratában elkísérő orvos őséneke lehetett a kísérleti koponyája. Guy el volt ragadtatva a lelettől; magával vitte, gondosan megmosta, megtörülgette és odaállította íróasztalára, hogy mindig szeme előtt legyen! Nevelőnője csaknem ideggörcsöket kapott az ijedtségtől:

„De Guy . . . elment a józan esze?!“ kiáltotta magánkívül.

„Azt hiszem, inkább a kisasszonynak nincsen józan esze, hogy fél ilyesmitől — felelte a gyermek. — Nem használ semmit a kiáltozás; ha akarjuk, ha nem, ilyenek leszünk egyszer mindannyian!“

A kisasszony panaszt tett a szülőknél, de Guy magához szorította a halálfejet és fenntartotta abbéli véleményét, hogy „azok a bolondok, akik nem akarnak gondolni a halálra.“

Hosszas érvelés után végre sikerült egy mechanikai játék árán rábírní arra, hogy megváljon a koponyától, melyet azután gondosan eltüntettek.

A mechanikai játékát szenvedélyesen szerette. Maga talált ki mindenféle modelleket. Egész zsebpénzét csavarokra és szerszámokra adta ki. Kis mechanikai, vagy villamosmotorok segítségével nagyszerű gépeket konstruált; ami természetesen kimondhatatlan tiszteletet váltott ki öcsikéjéből.

1921-ben, hét és fél éves korában, egy őrizetlen pillanatban a kertí medencébe esett. Kis játszótársai egyikének szerécsére volt annyi lélekjelenléte, hogy ruhájába kapaszkodjék és annál fogva kihúzza a vízből, mielőtt még komoly baja történhetett volna. Azóta szoros barátság fejlődött a két kis fiú között és Guy sokszor mondta neki:

„Kérd meg már édesanyádat, hogy engedjenek első szentáldozáshoz járulni! Látod én fiatalabb vagyok nálad és mégis hányszor vettem már magamhoz az édes Jézust!”

Különösek az Isten útjai: ez a kis fiú is meghalt, mégpedig tizennégy nappal Guy után, ugyancsak déli egy órakor, miután áhítatosan felvette a haldoklók szentségét.

Szeptemberben és októberben Guy két esküvőn vett részt, egyszer, mint a menyasszony apródja, másszor pedig, mint a szegényeknek és a templom céljaira gyűjtő kedves kis leány kíséző lovagja. Közvetlenül a jegyespár mögött ülve, nyugodt, áhítatos és öntudatos magatartásával kitűnt a többi gyermekek közül. Ugyanebben az évben

húsvét táján, valaki, aki résztvett ezen az esküvőn, érdeklődött Fontgallandék egyik ismerősénél a két kis fiú iránt:

„Sajnos, két hónapja, hogy meghalt az idősebbik — felelte az illető.

„Hogyan?! Ez rettenetes! Az a gyönyörű gyermek? Egyenesen meghatott a viselkedése; olyan volt mint egy földre szállt angyal!”

Ősszel felvették a párizsi Caenaculum keresztesei közé. Ekkor határozta el, hogy minden első pénteken gyónni fog. Amikor beteg lett, megmondta előre, hogy január 2-án, a hónap első péntekjén fogja felvenni az utolsó kenetet és meghagyta Marc-nak, hogy ezentúl most már ő tartsa be az első pénteket.

•

1921. október 4-én ment Guy először iskolába. A Franklin — utcai Gonzágai Szent Alajosról nevezett iskolába iratták be szülei. Elragadta az a gondolat, hogy ezentúl ő is viselheti a diáksapkát és noha az intézeti élet nagy változást jelentett számára, igen hamar megszerette az iskolát, pedig az első hetekben különösen sokat szenvedett osztálytársaitól. Isten tudja miért, de rendkívül sokat ugratták a gyerekek, őt viszont elfogulttá, sőt szinte félenkké tette új környezete, úgyhogy nem igen tudott visszavágni. Amilyen élénk és elfogulatlan volt odahaza, annyira csendes és szűkszavú volt az iskolában. Ki nem állhatta

az órák közti szüneteket és a hangos, szaladgálás, ugrándoos játékokat. Hányszor kapott büntetést szegényke, mert „nem akart játszani.”

A tanulás sem lelkesítette túlságosan. Könnyű felfogása ellenére is a közepes tanulók közé tartozott. Az első napokon egészen megzavarta őt a közös oktatás, hiszen eddig nevelőnőjével tanult egyedül. Ha például diktálás után kellett írnia az iskolában, rendszerint elmaradt; ilyenkor ahelyett, hogy igyekezett volna gyorsabban követni a tollba mondott szöveget, teljesen abbahagyta az írást és mindféle emberkéket rajzolt füzetébe, vagy kis csónakokat és apró ketrecekét gyártott a papírosából. Iskolában nagyon szelíden viselkedett, de cseppet sem volt igyekvő és egészen közömbösen fogta fel osztályzatait. Az első évben, ennek ellenére gyakran kapott dicséretet, vagy „kitűnőt”, de a díjkiosztáskor, az év végén, épen csak, hogy átcsúszott olvasásból.

Ekkor szüleinek aggódó szemrehányásaira azt felelte:

„Ugyan! kell, hogy legyenek elsők, de utolsók is kellene!” Feladatait sietve csapta össze, csak-hogy minél előbb végezzen velük. A tanulni valókkal csak igen kevését foglalkozott. Viszont, alig-hogy hazaérkezett az iskolából, menten elmélyedt könyveibe; szinte falta Fabrenak a rovarokról szóló könyvét, vagy pedig kis gépeket szerkesztett kis mechanikai játékaival.

Sohasem akarta olvasni a „Bibliothèque rose” kedves könyveit, ellenben soha sem kaphatott elegendő gyakorlati tudományos folyóiratot.

a kezébe. Sakkozni megtanult egyedül a Larousse alapján és bámulatosan rövid idő alatt kitűnő játékos lett belőle. Guy szerette a matematikát és alig várta, hogy fizikát, kémiát és természetrajzot tanulhasson. Egész nyiltan kimondta egyszer:

„Amit az iskolában tanítanak, az cseppet sem érdekel; oda sem figyelek, hanem egészen másfelé jár az eszem. Egészen másfajta dolgokra gondolok közben . . . vagy a gépeimmel foglalkozom.”

Magát az intézetet nagyon szerette. Három évig volt növendéke az iskolának és ezalatt az idő alatt gyakran ott tartották büntetésből ebédet át. Ilyenkor csak annyit mondott, hogy:

„Igen jó ebédet kaptam!”

Ez a lustaság első pillanatra megdöbbenő volt, sőt kifejezetten aggasztó. Életének vége felé azonban kiderült, hogy ennek is megvolt a sajátos oka. Kifelé persze ez vált a kis fiú szokásos, mondhatnók nyugodtan, egyetlen hibájává. Mindenki csodálta, hogy annyira nem igyekszik urrá válni előlött és hogy szinte fel sem fogja magatartásának helytelenségét. Valaki, aki jól ismerte Guyt, azt mondta egyszer: „Ez a kis lélek, annyira egyenes, tiszta és érintetlen volt a maga szelíd alázatosságában, hogy miután tudtam, hogy mennyire értelmes és intelligens, azt kérdeztem magamtól, hogy az Úristen nem azért engedi-e meg, hogy viselje „lustaságának keresztjét”, (ezek a saját szavai) hogy meghagyja őt megható alázatosságában!”

Ha szülei szemére vetették lustaságát, könnyedén felelte:

„Oh igen, ez a szokásos hibám; de azért ez a legpindurkább az összes főbűnök között, mert súlyosságuk szerint vannak felsorolva és a lustaság a legutolsó. A kevélység például mindig az első helyen következik!”

1922. februárjában, pápaválasztás alatt, mielőtt az új pápát megválasztották volna, minden este egy Üdvözléggel toldotta meg imáját „az új pápáért.” A „Croix” című lapból kivágta az összes bíborosok képét.

Február 6-án este ragyogó arccal jött haza az iskolából:

„A Rektor atya bejött az osztályba és hírül adta, hogy van már pápánk . . . olyan boldog vagyok! XI. Piusnak hívják . . . ugyanúgy hívják, mint azt a jó pápát, aki megengedte, hogy hét-éves gyermekek is áldozzanak. Gyorsan előkereste Ratti bíboros képét és úgy folytatta áradozását; „Oh, milyen jó arca van!” mondta. „Mennyire tetszik nekem! Ha nagy leszek kitalálok egy újfajta repülőgépet, elmegyek hozzá és meghívom egy sétarepülésre a Vatikán felett!”

Egy csütörtöki délutánon Guy elgondolkozva könyökölt az új cirkusz egy páholyának a korlátján és szórakozottan nézett maga elé, mintha nem is látná az ifjú egyensúlyművészek mutatványait.

„Mire gondol, kis fiam? — kérdezte tőle nevelőnője.

„Oh kisasszony, csak megpróbáltam kiszámítani, hogy hány felnőtt és hány gyermek ül itt a cirkuszban és az jutott eszembe, hogy vajjon ezek közül hányan vannak olyanok, akik Jézust szeretik? De van egy nagyszerű ötletem . . . Holnap szentáldozásnál imádkozni fogok mindazokért, akik ma itt voltak a cirkuszban!”

„Én is, én is!” — kiáltotta lelkesen a kis Marc mindig készen arra, hogy bátyja példáját kövesse.

Következő pillanatban mind a két gyerek boldogan és kacagva tapsolt a bohóc mutatványainak.

Mielőtt Marc szentáldozáshoz járult volna, azt mondta neki Guy:

„A te főhibád a harag . . . Nagyon gyakran dühbe gurulsz; az e fajta dühroham ellen mit sem használna a Pasteur-oltás.”

Guy ki nem állhatta az éneket és a zenét; hosszú könyörgések után kivívta, hogy abbahagyhassa a zongora tanulást. Viszont nagyon ügyesen rajzolt, és mielőtt még rajzoktatásban részesült volna, gyakran hozott haza az iskolából egy-egy kevés vonással odavetett rendkívül mulatságos sziluettet. Szülei, bár nem örültek nagyon ennek az iskolai időtöltésnek, alig tudták visszafojtani nevetésüket a rajzok láttán.

„Mikor csináltad ezt?”

„Óra alatt!”

„Micsoda lusta gyerek vagy te!”

„De sohasem vagyok anélkül, hogy valamit ne csinálnék . . . Néhány titkos írást találtam ki,

melynek révén bátran levelezhetek a társaimmal; azután egy tengeralattjárót rajzoltam és meg is fogom csinálni a mechanikai játékkal!"

Guy mindig a legjobb, legtisztább, legigazabb kisfiúkkal kötött barátságot. Halála után, a Franklin iskola kis tanítványainak anyái közül többen írtak Fontgalland grófnőnek a következőképen: „Kisfiam, aki nagyon szerette az ön gyermekét, keservesen siratja őt. Halála mélyen megrendítette hiszen a kis Guy annyira jó volt, annyira egyenes, annyira hübarát! Osztályában Ő volt a legszelídebb gyermek!"

Egy este így szólt édesanyjához:

„A kis Jézus alázatos volt és szelíd; én csak az iskolában vagyok szelíd, otthon sohasem . . . azt hiszem viszont, hogy mindenütt alázatos vagyok.“

És valóban, sohasem ismerte sem a gőgöt, sem a hiúságot sem az önzést. Egyszerűségében nem dicsekedett sohasem; szeretett jót tenni és egyszer sem fordult elő, hogy rosszat mondott volna valamelyik pajtásáról. Teljességgel távol állt tőle minden tetzeszeni akarás és sohasem tulajdonított fontosságot ruházkodásának. Ha szegény, piszkos, lerongyolódott gyereket látott az utcán, barátságos kézszorítás kíséretében csúsztatta markába szerény kis adományát. Egy téli napon, délben, iskolából hazajövet megvallotta édesanyjának, hogy nagy kedve lett volna sálját egy szegény gyerekeknek adni az utcán, mert borzasztóan köhögött.

Guy sohasem duzzogott; egyáltalában nem volt haragtartó. Lelke legmélyén alapvetően jó volt.

Ha megszidta az ember, ha megbüntette, már egész kis korában is, alig hogy kiállotta a büntetést vidáman szaladt szülei karjába, hogy kiengesztelje őket.

*

A két testvér nagyon szerette egymást és csak nagyon ritkán váltak meg egymástól. Marc őszintesodálattal adózott bátyjának.

1922. áprilisában Marc vörhenybe esett. Édesanyja elkülöníttette magát vele; úgy ápolta éjjel-nappal, Marc első fölkelésének napján Guy kapta meg a betegséget. A kisiú édesanyja nyakába borult és sugárzó arccal mondta neki.

„Anyukám, nézd, kis piros pöttyeim nőnek. Jaj de boldog vagyok! . . . Most végre rám kerül a sor, most én lakhatom a te szobádban és most engem fogsz úgy kényeztetni, mint Marcot és mindig velem leszel!”

Mikor azután meggyógyult, májusban, a gyermekek legnagyobb öröme a vén Dauphinébe ment a család.

Itt, ahol a családi ház fala a templomával érintkezett és ahol a jó falusi plébános és a káplánok párisi fogalmakhoz képest „hajnalban” miséztek, Guy édesanyja állig kabátjába burkolódzva járult a szentáldozáshoz és csak mise után, hazatérve, végezte el reggeli toalettejét. Guy észrevette ezt és nem hagyhatta megjegyzés nélkül:

„Hogy van az anyukám, — mondta, — hogy egyetlen barátnőd kedvéért felveszed a szép ruháidat és amikor Jézust fogadod, az eget és a föld királyát, csak pongyola van rajtad a kabátod alatt! Oh anyukám, én nem értelek.“

A leckének megvolt a hatása.

Egy nyomasztó, zivataros augusztusi délután a termométer árnyékban 40 fokot mutatott — a két gyermek, látván, hogy nevelőnőjük a játszobában, ahonnan szigorúan tilos volt kimenniük, elaludt, kiszökött a kertbe mondván, hogy miután megtiltották nekik, hogy öntözzenek, kétszeres öröm lesz bevizezni magukat, amikor a kúthoz mennek, hogy vizet merítsenek a szomjas virágok számára. Guy és Marc végigmentek a kerten, hogy a fészerből kihozzák a letiltott öntözőket. De oh! hiába! Az öntözők fule oly forró volt, hogy hiába próbálták megfogni, el kellett engedni őket; kis kezüket szinte összeégette az izzó bádog. A gyerekek bosszankodva, mogorván tértek vissza, de öt perc múlva már elfelejtettek a balsíkert, és egy vidám kártyajátékba mélyedtek. Esti ima után, a kisértő megdicsérte őket, amiért napközben olyan jól viselték magukat. De Guy felkiáltott:

„Oh nem! én elcsábítottam Marcot arra, hogy engedetlen legyen és hogy öntözni jöjjön velem, de nem tudtuk megfogni az öntözőket, olyan forrók voltak!“

Becsületességében nem tudta elfogadni a meg nem érdemeltnek vélt dicséretet. Ki nem állhatta a bókokat és ha a család barátai mégis bókszeru

megjegyzéseket tettek rá, rendszerint válasz nélkül hagyta azokat és csak később jegyezte meg:

„Az az illető? Oh, nem lelkesedem érte túlságosan; nagyon bókolós! Én azt nem szeretem.”

Egyszer, mikor nevelőnőjével áldozni ment, a kisasszony így szólt hozzá:

„Nem imádkozna szándékaim egyikére?”

A gyermek megígérte. Közvetlenül Úrfelmutatás után odafordult hozzá és suttogva mondta:

„Megtörtént, kisasszony: imádkoztam önért.”

A templomból kijövet a kisasszony figyelmeztette Guyt, hogy Úrfelmutatás után nem lett volna szabad azonnal beszélnie.

„Oh de miért? — felelte. — Amikor mindenki lehajtja a fejét, én felemelem, szembe nézek az Úristennel és megmondom neki, amit kérek tőle; az az én időm!”

„No, de hálaadáskor, amikor épen a szívében van Jézus?”

„Oh!” — mosolygott szelíden a gyermek, — „az egészen más! Jézus szól hozzám, én hallgatom s gyönyörködöm benne.”

Azzal, mint aki nem akar többet mondani, vidám bakkecske ugrásokkal előre szaladt.

Más alkalommal így szólt egyszer:

„A legszebb szó, amit az Úristennek mondhatok, az hogy igen. Ha a Szűzanya nem azzal felelt volna az angyali üdvözletre, hol lenne ma a világ?”

Ezen a nyáron, melyen Guy elsősorban azt tette fel magában, hogy „küzdzeni fogok főhibám, a lustaság ellen,” szünidei feladatait olyan szor-

galommal végezte el, hogy a Franklin iskolába visszatérve első díjat kapott.

Még Lafontaine meséiből is megtanult néhányat betéve, pedig nem nagyon szerette a betéve való tanulást.

Egyszer, mikor egy rövidebb mesét mondott el hiba nélkül, édesanyja megölelte és azt mondta neki:

„Milyen örömet okoztál nekem, kedvesem, és hogy meg lehet elégedve a kis Jézus az igyekezeteddel!”

„Igen, — felelte Guy, — megmondta nekem. De látod... nem tudom meddig fogom győzni így a munkát túlságosan szép lenne, ha így menne tovább.”

A hegyekben való portyázásairól mindig haza hozott valamit; hol egy szép tücsköt, melyet olyan finoman tudott megérinteni, hogy az nyomban énekelt, hol apáca-lepkét, vagy szitakötőt, vagy más rovarakat, és mindnek elmondta szokásait és sajátságait, úgy, ahogy azt Fabre könyvében olvasta, vagy ahogy apai nagyatyjától hallotta, aki szenvedélyesen szerette unokáit. A gyermekek teljes mértékben viszonzták ezt a rendkívüli szeretetet. Guy legnagyobb büntetése az volt a nyáron, ha nem ülhetett asztalhoz „a kis ópapa mellé”. Lett légyen a ház tömve vendégekkel, Guy az étkezéseknél mindig megtartotta a helyét, mindig ott ült nagypapája balján. Hogy „megkülönböztessék” a két nagyapát, alakjukról nevezték el őket apai ágról „nagy ópapának”, anyai ágról pedig „kis ópapának.”

1923. március 3-án anyai nagypapa M. de Mathevon hirtelen meghalt. Guy, aki cseppet sem félt a haláltól, felmászott ágyára, átölelte az elhúnytát, megsimogatta a haját, bajuszát és a hideg érintésre így szólt zokogó nagyanyjához:

„Nem szabad sírni, a kis nagypapa az égben van; ott van a jóságos Jézus mellett; a halál kapu, melyen át kell mennünk, ha el akarunk hozzá jutni!“

Mikor egyszer egy családanya haláláról beszéltek előtte, aki őt árvát hagyott maga után, így szólt:

„Oh, a szegény kicsinyek! Kérni fogom a Szűzanyát, értesse meg velük, hogy ő megmarad nekik és hogy ő is a mamájuk!“

Ez év decemberének 17-én elvesztette másik nagyatyját, Fontgalland Anatol grófot, aki a halotti szentség felvétele után így szólt Guy anyjához:

„Sohasem lehetek eléggé hálás neked, mert neked köszönöm életem legnagyobb boldogságát, két kis unokámat. Nevelj belőlük kiváló férfiakat, hogy hívek maradjanak őseik hagyományaihoz, az Egyház és Franciaország javára. Szerettem volna élni, hogy lássam Guyt és Marcot húsz éves korukban. Istenem, az ő boldogságukért ajánlom fel az életemet.“

Guy nagyon-nagyon búsult és megjegyzései, melyeket közbe-közbe elejtett, mind beteljesültek: „Nemsokára utána megyek . . . a családi sirboltban mellette fogok feküdni . . . az újságok cikkeket fognak írni róla . . . ha meghalok, rólam is sok mindent fognak írni!“

Mindezt nyugodt, békés közönnyel mondta.

1924. január 9-én, egy szombaton, Guy először akart egyedül elmenni hazulról Párizsba: tíz percnyire a házuktól, a rue de la Pompe-ban egy zsebkést akart venni magának. Ezen első kísérlet után, hamvazó szerdától kezdve, legnagyobb öröme, egyedül járhatott iskolába.

Egy este elkísérte egyik kis pajtását és így késett néhány percet. Aggódó édesanyja már-már meg akarta szidni, de ő békítően közbeavatott:

„De miért is félsz anyukám? Hiszen velem van az őrangyalom! Nem gondoltál rá, ugye?” — mondta nagy hittel és bizakodással.

1924. júliusában a gróf és a grófnő Lourdesba vitték két gyermeküket. Guy elragadtatásban úszott. Két napon egymásután áldozott a grotta előtt; többször is ivott a csodálatos vízből és vett magának egy kis tömlőt, hogy haza is vigyen belőle. A bazilikát minden részletében, aprólékosan megfigyelte és térden akart felkúszni a keresztút lépcsőjén, mely a farkas-grottához vezet. Főleg azonban a Massabielle barlang elé szeretett mindig újból visszatérni; mellén keresztbefont karokkal térdelt ott és sugárzóan kék szemmel tért mindig vissza a Szűzanyával, ahogy ő szokta volt mondani „mennyei mamájával” folytatott hosszas beszélgetései után. Egyszer azonban, az utolsó napon, reggelizés közben, amikor asztalkendőjét szétvette, komoly arccal mondta:

„A Szűzanya egy titkot mondott nekem.”

„Mondd el hamar kisleány!”

„Nem Anyukám . . . a titok mindig kettőre

tartozik csupán, és nem háromra; nem mondhatom meg neked!"

Istenem! Milyen éles tör járta volna át a szegény anya szívét, ha ezt a titkot megtudta volna! A Szűzanya azt mondta kis fiának: „Eljövök érted *nemsokára!* *Meg fogsz halni nemsokára!*“

Mikor a vonat elszárgulzott a grotta előtt, Guy az ablaknál csókokat dobált kezével a ragyogó fehér szobor felé.

„Visszajövünk nemsokára, ugye? Oh igen, visszajövünk! A viszontlátásra!”

És hat hónap múlva Guy halott volt!

*

Lourdesből visszatérve Guy sokkal ájtatosabb lett mint azelőtt. Minden este, ágyban elmondta a rózsafüzér egy részét és sokat beszélt a Szűzanyáról. Ő maga akasztotta ágya fölé a grottának egy képét, íróasztala fölé pedig a „Megszabadító Szűz” képét akasztotta fel. Nyáron, napjában többször látták őt mély összeszedettségben. — Gyakran vitt virágot a Szűzanya egy szobra elé . . . Egyszer a nevelőnőjük szokatlanul soká nem hallotta a két kisfiú hangját és aggódva szólította őket. Hívására sárosan, földes térdekkkel jöttek elő a kert mélyéből és jóízűen nevettek valamin, mintha csak egy jólsikerült csíny követek volna el.

„Hol piszkították be ennyire magukat?” — kérdezte a kisasszony.

„Úgy van a dolog, — felelte Guy, — hogy azt találom, hogy Marc nem imádkozik eleget. Ezért térdénállva elmondtuk a rózsafüzérnek egy tizedét . . . a földön térdepeltünk . . . és . . . esett közben egy kissé!”

Nevelőnői egyértelműen beszélnek egyenességéről, őszinteségéről, hűségéről. Meghallgatta, amit mondtak neki és „elraktározta” a hallottakat, az egyik kisasszony kifejezése szerint. Ugyanez azt mondja róla: „Tisztalelkű, tehetséges gyermek volt . . . bizonyos értelemben kivételes természettel volt megáldva. Rendkívül vonzó volt, de bizalmat és szeretetet kellett ébreszteni benne előbb, mert bámulatos lelki szemérmességénél fogva jobb szeretett nem beszélni, szívesebben elzárkózott, ha úgy érezte, hogy nem fogják megérteni.”

1924. októberében a hatodik osztályba lépett és ünnepélyes szentáldozásra és bérmálkozásra készült.

Valóban haladást tett a tanulás terén. Nem végezte el ugyan minden feladatát, de amit végzett, annak nagy szorgalommal és igyekezettel látott neki. Jutalmul minden vasárnap kirándulhatott szüleivel, november 23-án pedig a „Farkasok csodája” című filmhez vitték el őt az Operába.

Arra a megjegyzésre, hogy különösen kell megbecsülnie azt, hogy ilyen fiatal korában már ilyen élvezetben lehet része kis öccsével együtt, azt felelte:

„Ez csak azt mutatja, hogy ti „jóravaló” szülők vagytok.”

Október óta Guy naponta áldozott. Egy este olyan engedetlenségi jelenetet rögtönzött, hogy édesanyja megtiltotta neki a másnapi áldozást. Reggel be is hozták neki a csokoládéját és Guy megreggelizett. Indulás előtt megölelte édesanyját.

„Anyukám, — mondta búcsúzkodva — nekem mindegy, ha megfosztasz a szentáldozástól; a kis Jézus és én, mi szeretjük egymást! Mi ketten így is elintézzük valahogy a dolgot!”

A lelki szentáldozás nem volt számára ismeretlen fogalom!

*

November 30-án örömmel ünnepelték meg tizenegyedik születésnapját szűk családi körben, édességekkel, tizenegy gyertyával és pezsgővel. Keresztelésének évfordulóján hirtelen és váratlanul, minden átmenet nélkül ágynak esett. December hetedikéről nyolcadikára virradó éjjel a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén.

A család orvosa — telefonon hívták éjjel — a kis beteg ágyához sietett. Két specialista orvos nyomonkövette őt. Minden, ami csak emberileg lehetséges, megtörtént, hogy Guyt megmentésük, megtartsák az életnek. És az emberi eszközök mellett, a természetfölötti eszközöket sem hanyagolta el családja. Több kármelita kolostor imádkozott azért, hogy az Úristen tartsa meg az anyának elsőszülött fiát, aki arról álmodozott, hogy apostoli életet akar majd élni és aki anyji

jót tett volna bizonyára. És más szerzetesek, papok is imáikkal ostromolták az eget, úgy kérték ennek a tiszta, szép virágnak az életét. Éjjel-nappal égtek a a lourdesi barlang és a Notre Dame des Victoires oltára előtt a gyertyák. Iskolájának tanárai, a jezsuita atyák, kimondhatatlan jósággal és atyai szeretettel csatlakoztak a többiek imáihoz és imádkozásra szólították fel Guy kis osztálytársait.

Szülei újból felajánlották őt a Szűzanyának; különösen szegény édesanyja, aki a szörnyű szenvedés hat hete alatt sem éjjel, sem nappal nem mozdult el ágya mellől, aki szenvedélyes szeretetében ezerszer is odaadta volna életét a fiáért, aki szinte haldoklott a szörnyű szenvedések látára, amelyet semmiféle orvos sem tudott csillapítani, akiszívesenszenvedett volna gyermeke helyett, ha ezzel könnyíthetett volna rajta; és sem könnyei, sem szenvedései, sem imái nem tudták megtartani fiát, a „nagy-ot,” az elsőszülöttet.

Beköszöntött az elválkozás . . . nem . . . helyesebben a legteljesebb, legtökéletesebb kibontakozása ennek a gyermekléleknek, aki „szerette” Jézust első vele való találkozása óta, akit minden áldozása megerősített ebben a szeretetben és aki szenvedésében mindjobban emelkedett, tisztult, felszabadult, hogy aztán egy hatalmas szárnycsapással a mennybe lendüljön, a végnélkül való boldogság világába!

Guy alighogy megbetegedett, — orvosai, apóloi feltétlen bíztak felgyógyulásában, hiszen torokgyíkja volt és azonnal beoltották a torokgyík elleni rendkívül hatékony szérummal — a

legnagyobb lelki békével látott ahhoz, hogy szegény édesanyját előkészítse távozására. E célból egy-két „titkot” közölt vele. Hallgassuk meg mi is ezt a tizenegy éves gyermeket, aki az emberi boldogság teljében élte le gyermekéveit, akit családja kényeztetett, babusgatott, körülrajongott, akit mindenki szeretett, aki szépségével, előkelő külsejével, kedvességével mindenkit megnyert magának:

„Anyukám, anyukám, gyere a karjaimba, hadd öleljelek magamhoz erősen, mert egy titkot kell hogy mondjak neked, egy olyan titkot, amit nagyon meg fogsz siratni. Én meghalok . . . a Szűzanya értem fog jönni. Hét éves koromban, amikor első szentáldozásomat végeztem, megmondta nekem a kis Jézus, hogy magához vesz engem; hogy fiatalon fogok meghalni. Nem kérdezte, hogy én mit szólok hozzá, csak azt mondta: „Kis Guym, elviszlek, fiatalon fogsz meghalni!”

„Hogy miért nem előbb szóltam erről neked? Mert akkor búsultál volna és egész idő alatt gyötrött volna ez a gondolat. De ma, amikor életemben először érzem betegnek magamat, kell hogy figyelmeztesselek, szegény, édes kis anyukám!”

„Igen, fáj az a gondolat, hogy meg kell halnom fiatalon, hogy itt kell hogy hagyjalak, főleg téged, azután Marcot és édesapát . . . de ha az Úr Isten el akar venni, én el hagyom venni magamat!”

„Emlékszel? — Mikor Lourdesban, júliusban, egyszer a grottától hazajövet, a szállodában reg-

gelinél szétbontottam az asztalkendőmet, azt mondtam neked, hogy „a Szűzanya, egy titkot mondott nekem” és te arra kértél, hogy mondjam el neked hamar, én pedig azt feleltem: „Oh nem, anyukám, a titok mindig kettőre tartozik csupán és nem háromra; nem mondhatom meg neked.” Hát most már elárulhatom, hogy azt súgta nekem: „Kedves kis Guym, nemsokára érted jövök; fiatalon fogsz meghalni; érted jövök és a mennyországba viszlek!”

„Érted ugye, anyukám, hogy a tanulásban mért nem igyekeztem jobban az Atyáknál és hogy miért voltam olyan lusta? Azt mondtam magamnak; ha meg kell hálnom, minek is magolnék annyit? Minek dolgoznék annyit, csak azért, hogy átmenjek a vizsgáimon és hogy helyet biztosítsak magamnak az életben, mint a többiek, amikor úgyis megvan az én helyem a mennyországban!”

„Sokszor megszidtál engem a lustaságomért . . . bizony nagyon fájt a szívem, ha arra gondoltam, hogy te talán jobban szereted Marcot nálam, mert ő jobban tanul. De most, hogy beteg vagyok, egészen megnyugodtam; most csak a te Guyd fontos neked; velem vagy mindig, éjjel-nappal, kényeztetsz, babusgatsz, elringatsz . . . Oh, érzem, hogy mennyire szeretsz. És milyen nagyon jó ezt érezhetni! Én is úgy szeretlek téged — olyan nagyon!”

„Lourdes óta, minden este sok *Üdvözlégyet* mondtam el elalvás előtt az ágyban, hiszen nem tudhatom, hogy az „Égi Mamám” nem jön-e el értem éj közepén egyszer! Most, hogy beteg

vagyok százszor is elmondom neki, akár éjjel, akár nappal: Imádkozzál értem most, hogy itt a halálom órája!"

„Ne sírj, anyukám . . . egészen vörös a szemed és egészen feldúlt az arcod . . . Próbáld meg . . . pihenj, aludj el kissé . . . annyira szeretlek és olyan boldog leszek, hogy legalább te alszol, ha én már nem alhatom.“

„Azt kérdezed, hogy hogyan képzelem a mennyországot, ahová menni készülök? Sehogyan sem — nekem a mennyország Jézus maga!“

„Jaj de fáj! Jaj de szenvedek! Látod, a három orvos, a nagyszerű diplomás ápolónőjünkkel együtt még csak a fájdalmimat sem tudják csillapítani. Csak az Úr Isten jó orvos egyedül. Ő pedig nem akar meggyógyítani, mert magának akar.“

„Arról álmodoztam, hogy *pap* leszek . . . Jézus pedig azt mondta egyszer, hogy azt akarja, hogy *angyal* legyek!“

„Remete szerettem volna lenni, de úgy, hogy részem legyen minden modern kényelemben: automobillal, repülőgép . . . mindez megmaradjon . . . és hogy nagy felfedezéseken dolgozhassam. Úgy szerettem volna az egész világgal megismertetni az édes Jézust; azzal a repülőgéppel mentem volna mindenfelé, amelyet magam akartam kitalálni!“

„Igen, ma reggel, a szentáldozás óta, jobban érzem magamat . . . A Szűzanya úgy tesz mintha meghallgatná mindazt az imát, amelyet mondatsz értem mindenfelé . . . de nem hiszem, hogy megváltoztatná a szándékát, ha akar engem.“

„Oh, még a fogfájás is jobb lenne ennél a szenvedésnél! A kis Jézus csak három órát szenvedett a kereszten, én pedig már három hete kínlódom itt az ágyban. Kedves kicsi Jézus, felajánlom neked, hogy addig szenvedek ameddig akarod . . . nagyon szeretlek, tudod-e?”

„Imádkozzál értem, anyukám . . . imádkozzál a te szegény kis Guydért, akinek olyan nagy fájdalmai vannak! Szegény Guy! Guy szegény anyukája!”

„Sok szép dologra jöttem rá, mialatt az *Üdvözlégyet* imádkoztam. Az iskolában is azért nem figyeltem a tanárra, mert az életre gondoltam olyankor mindig; sokkal-sokkal szebb és érdekesebb dolgokra, mint amiket ő ott a történelemből és nyelvtanból magyarázott!”

„A jó Isten azért enged ilyen soká szenvedni engem, hogy eleget tegyek a nagy lustaságomért; mert azt akarja, hogy egyenesen a mennyországba repüljek, anélkül, hogy átmentem volna a tisztítóüzön. Egyenesen az égbe repülök, egyenesen az égbe!”

„A kis ópapa és a nagy ópapa, (mindkét nagyapja 1923-ban halt meg) hívtak engem!”

„Mit jelent az, hogy váltságdíj? És váltság-nak lenni?”

„Anyukám, nézd milyen nyugodt vagyok! Egy pillanatig izgultam kissé — most már egészen megnyugodtam. Tudom, mert maga a Szűzanya mondta, egyszerűen tudom, hogy a te karodban fogok meghalni . . . és hogy a te karodból az övébe fogok siklani . . . igen, az én „mennyei

mamám" karjaiba, aki eljön majd értem, hogy egyenesen a mennyországba vigyen . . . no ne sírj olyan nagyon . . . olyan édes lesz . . . így meghalni!"

„Szegény, jó anyukám! Mennyire szeretsz, mennyire kényeztetsz! Boldog vagyok, mert érzem, hogy mennyire szeretsz! Oh, de jó valami egy anya! Hát még a Szűzanya, aki jobb, mint a világ összes mamái együttvéve.“

„Szegény anyukám, próbálj pihenni kissé. Szenvedek és nem tudok aludni. Akkor legalább azt mondhatom magamnak, hogy te alszol és az olyan jó lesz nekem! Oh, látom, hogy mit gondolsz; ne félj, ma éjjel még nem halok meg. Egészen nyugodt lehetsz — én egy más napon fogok meghalni. Én egy szombaton fogok meghalni anyukám és a te karodból egyenesen a Szűzanya karjába fogok jutni, aki eljön majd értem...“

„Fogd a kezemet — szoríts magadhoz, látod, nekem nincs már annyi erőm — mondd, érzed hogy mennyire szeretlek? Jézus és az ő anyukája után tiéd az első hely a szívemben!“

„Ha fáj a szívem, ha túlerősen dobog és úgy érzem, hogy meg kell szakadnia, azt mondom mindig a kis Jézusnak: „Nyugtasd meg te, aki a szívemben vagy!“

„Semmitől sem félek, még a haláltól sem, mert hiszen ezen az ajtón át jutunk az égbe!“

„Jézus és én, olyan nagyon szeretjük egymást! Hiszen épen azért nem gyógyít meg, mert magának akar.“

„Látod, megint háború lesz a németekkel . . . Gondold meg, ha egyedül kellene meghalnom, súlyosan megsebesülve a csatatéren és haláltusámban téged szólítanálak . . . hiába . . . mert te messze lennél . . . én meg egyedül az éjtszakában . . . a golyózápokban . . . az szörnyen kegyetlen lenne; így pedig a te karodból megyek a mennyországba és még csak tizenegy éves vagyok . . . Olyan vagyok mint az angyalok és a Szűzanya úgy szeret, hogy ő maga fog értem jönni.“

És mégis, úgy látszott, mintha Guy jobban lenne. Az orvosok reggeli és esti látogatásuk alkalmából javulást konstatáltak. Guy felkelt, táplálkozni tudott, egész nap játszott és olvasott az ágyacskájában, vagy egy kényelmes karosszékben. Három nappal Karácsony előtt ő maga is bevallotta, hogy egyáltalán nem fáj már semmije. Édesanyját kivéve, aki „tőle tudta a valót“ mindenki azt hitte, hogy a gyermek meggyógyult. Ha mondták neki, nem felelt, csak mosolygott. Igazgatója mondta róla abban a megkapóan szép emlékiratban, amit két nappal a halála után jelentetett meg:

„Guy szembe fordult a halállal és rámosolygott.“

Egy újabb bakteriológiai vizsgálat kimutatta, hogy a diftéria elleni szérum hatott; a vizsgálat teljesen negatív volt, semilyen bacillust sem ta-

láltak. Húsz nap múlva tehát, december 29-én fertőtlenítették azt a lakásrészt, melyben Guy a betegsége alatt tartózkodott és a két testvér, mindenki nagy öröme, végre találkozhatott.

Hirtelen azonban, este hat és hét óra között, Guyt heves hányás fogta el. Elsápadt, szinte elfehéredett s annyira rosszul lett, hogy felkiáltott:

„Anyukám, meghalok . . . telefonálj a gyónatómért, hívd el Broglie atyát!”

Édesapja a telefonhoz sietett:

„Az orvosért telefonálok,” — mondta.

„Nem édesapám, — felelte Guy, — előbb a lelkiatyámat hívjad és csak azután az orvost.”

Guy nyugodtan, békésen kérte a rózsafüzérjét. Azután lourdesi vizet kért és ivott belőle. Majd elkérte azt a feszületet, melyet a Pápa áldott meg és amely az édesanyjáé volt; többször egymásután megcsókolta, hosszan magához ölelte. Míg újjai a rózsafüzér szemeit morzsolgatták, fennhangon imádkozott:

„Oh kis Jézus . . . szeretlek . . . a tied vagyok . . . Asszonyunk Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, imádkozzál érettem, most itt van a halálom órája” . . .

És liliumfehéren, mosolyogva várta Jézust.

„Szenvedsz édes?” — kérdezte tőle az édesanyja.

„Igen . . . szenvedek . . . borzasztóan szenvedek . . . úgy, ahogyan nem szenvedtem sohasem” . . .

Egy örökkévalóságnak tetsző negyedóra múlva megérkezett az orvos és vele együtt megjött

Broglie atya is. Guy gyónni akart; megkapta a feloldozást, de mivel lelkiatyja attól tartott, hogy nem tudja majd lenyelni a szent ostyát, az utolsó kenetet sem akarta feladni neki. A három orvos ott szorgoskodott Guy körül, a jó atya pedig a szobában várakozott a vizsgálat befejeztéig. Guy anélkül, hogy a feszületet, vagy a rózsafüzért elengedte volna, pontosan és világosan felelt a híres specialista minden kérdésére. A nagynevű tanár később azt mondta Guyról: „Sok gyermeket kezeltem már életemben, sok gyermeket láttam nagyon szenvedni, de egyet sem ismertem, aki ilyen szenvedések közepette ennyire nyugodtan, energikusan és átszellemülten viselkedett volna. Micsoda példa ez a tizenegy éves gyermek, aki ilyen fölényrel néz szembe a halállal!”

Guy látni kívánta kis öccsét, nagyanyját és azt a papot, aki első szentáldozásához készítette őt elő. Csodálatos dolog, hogy ezen roham alatt, mely Guyt minden testrészében megtámadta és amelynek el kellett volna vinnie a szegény gyermeket, a különböző gyógyvizek nem mentek le Guy torkán. Egyedül a lourdesi vizet tudta lenyelni és néhány óra múlva a már hideg és bénult lábai („ők már halottak” mondta Guy) ismét életre keltek. Éjfél lett, mire az orvosok és Broglie atya, aki bátorította, biztatta és megáldotta őt, eltávoztak. A gyermek elnyugodott kissé, de rózsafüzérére és feszületére állandóan magához szorította. Szülei térdenállva töltötték ágya mellett az éjszakát. Guy a legnagyobb kíméletre szorult. . . szíve minden pillanatban megszűnhetett dobogni.

Másnapra kissé javult Guy állapota. Örömmel fogadta annak a papnak a látogatását, akit előző napon látni kívánt és akit azért szeretett, mert az ő vezetése mellett készült első áldozására. Később a jó Broglie atya látogatta meg, aki azután is mindennap elnézett hozzá néhány percre.

Guy beszélgetett, mosolygott, sőt játszott is; minden nap egy másik új játékot kapott. Mindenki, akit a család szűkszámu bizalmas barátai közül bebocsátottak hozzá, épült békés, mosolygós derűjén. Még a szolgálzat is bámulta őt.

„Guy fiatal úr túlságosan szelíd és túlságosan kedves . . . olyan, mint egy igazi kis szent . . . olyan szép és olyan komoly,” mondták az ápolónők.

A december 31-ről január 1-re virradó éjtszakán a grófnő virrasztott gyermeke betegágya mellett.

„Anyukám, miért harangoznak?” kérdezte hirtelen Guy.

„Éjfél van édesem . . . küszöbön az újesztendő . . . 1925. Boldog és kegyelemteljes újévet, kis szívem!”

„Szegény anyukám! Neked nem kívánhatok boldog újesztendőt, mert ebben az évben meghalok! Ez a Jubileumi év . . . hadd el anyukám, nagyon szép év ez ahhoz, hogy a mennyországba menjen az ember!”

Nagybátyjától, aki Cannesban tartózkodott, egy szép virágküldeményt kapott.

„Válaszd ki a legszebbeket, — mondta — és küldd el az iskola kápolnájába a kis Jézus jászla elé.”

Ez meg is történt.

Édesanyjának barátnői cukrot, csokoládét, cukorgyümölcsöt hoztak neki. Ő csak mosolygott, megköszönte és elszopogatott belőlük egyet-kettőt; azután azt mondta:

„Ha tudnád anyukám, mennyire nehezemre esik a legfinomabb dolgok lenyelése is ezzel a bénult szápadlásommal! Még az ízét sem érzem a csokoládénak! De mit tegyünk, ha a kis Jézus így akarja! Felajánlom neki és elfogadom . . . de nagyon szenvedek, hidd el nekem!”

Igazgatója, a prefektus-atyák és többi tanárai mind meglátogatták őt a betegsége alatt. Nagyon örült nekik.

„Szeretem a Franklin iskolát,” — mondogatta — „De annak is örülök azért, hogy látom, hogy ők is szeretnek engem . . .”

Néhány perccel lelkiatyja látogatásának megszokott ideje előtt, azt mondta:

„Broglie atya nem fog késni . . . ő olyan jó! Olyan érdekes dolgokat mesél nekem!”

Mikor arról beszéltek, hogy üdülni majd délre viszik, csak annyit felelt:

„Hosszabb útra megyek én annál!”

Az orvosok strychnin befecskendezésekkel erősítették izmait és, mivel a combjába adták a befecskendezést, fájt szegénykének a szúrás helye.

„Ajánld fel Jézusnak, kicsim; Ő töviskoronát viselt teéretted.” — mondta neki az édesanyja.

„Igaz, — felelte, — és a tüskék bent is maradtak a fejében, az én lábamból pedig mégis csak kihúzóák azokat a tüket!”

Halálának előestéjén így kiáltott fel:

„Mennyire meg kell szenvedni azért, hogy a lélek a testtől elszakadjon!”

Guy betegsége alatt igen különös dolgok történtek. Házuk öreg orvosa, aki ismerte őt születésétől fogva és aki önfeláldozó gonddal ápolta őt mindvégig, maga sem tudta megmagyarázni a különös jelenségeket, melyek még a Guyt kezelő két híres specialista tudományát is megzavarták.

Szíve annyira meg volt támadva, hogy minden pillanatban attól tartottak, hogy felmondja a szolgálatot. Január 1-én a díjoni karmeliták által küldött a Szentháromságról nevezett Erzsébet nővér egy ereklyéjének érintésére hirtelen teljesen rendbe jött a szív működése. Lábainak bénultsága a lourdesi vízzel való bedörzsölés után megszűnt. Mindkét veséjének a működése elmaradt és mindenféle kezelés, vagy orvosság eredménytelennek bizonyult; Lisieuxi Szent Teréz egy ereklyéjét ráhelyezték a vese tájékára és a vesék normálisan felvették működésüket.

Január másodikán a hónap első péntekje volt és Guy áldozni szeretett volna . . . meg akarta kapni az utolsó útravalót.

„Anyukám, — mondta, — készítsd el az asztalt, díszítsd fel virággal, legszebb csipkéiddel, a pápa szép feszületével, sok gyertyával; semmi sem elég szép a kis Jézus számára, aki az ő kis Guyjéhez készül. Oh . . . úgy szeretem . . . mondd meg neki te helyettem . . . engem nagyon fáraszt a beszéd!”

Áldozás után jobban érezte magát. Mellén keresztbe tett kezével, olyan volt mint egy angyal,

amint mélységes összeszedettségben lehúnyta a hosszú szempilláit. Édesapját kérte, hogy olvassa fel neki az Apostolok Cselekedeteiből azt a részt, amelyet az iskolában olvastak akkoriban és a „Jó és nagyon szelíd Jézus“ kezdetű imát.

Ebéd után egy órára el tudta hagyni az ágyat. Mindenki reménykedett körülötte. azt hitték, hogy a Lourdesi Szűz Mária meghallgatta a tengernyi imát és csodát tett Guyvel.

De oh! január 10-én egy a december 29-ikihez hasonló roham csaknem magával ragadta . . . s azóta nem hagyta el az ágyat.

Ettől kezdve lassanként elernyedtek összes izmai, a bénult garat iszonyú fájdalmakat okozott különösen evésnél-ivásnál, mert hiszen szegénykét kényszerítették arra, hogy táplálkozzék. Szeme felmondta a szolgálatot, az olvasást is el kellett hagynia. Azután már játszani sem tudott; a tárgyak körvonalai is homályosodni kezdtek szemei előtt. Azt mondta, hogy úgy érzi, mintha valami fárasztó, zavaró köd lebegne előtte mindig.

Szegény kis kezei már szorítani sem tudtak, már édesanyja kezeit sem tudta a magáéban tartani többé . . . Már a kanál és a csésze is túl nehéz neki! És amilyen mértékben gyengül a teste napról-napra (ezek saját szavai) olyan mértékben tágult az intelligenciája, csodálatos megvilágosodottsága. Istennel egyesült lelkének a szenvedés még nagyobb függetlenséget adott. Nyugodtan, békésen, repeső deruvel várta az órát, melyben a „Szűzanya, az ő mennyei Mamája eljön érte, hogy édesanyja karjaiból átvegye őt . . .“

Édesanyjából, aki halálos fájdalmak közepette élte át a kálváriát gyermeke ágyánál.

Huszonkettedikén, csütörtökön Guyt az az öröm érte (ez volt utolsó öröme), hogy nagyanyja, aki akkor tért haza újtjáról és akit látni kívánt, meglátogatta. Guy nagyon boldog volt. Ómamája nem tudván mit hozni a gyermeknek, pénzt ajándékozott neki, melyen ő azután, aznap este egy kézi dinamót vétetett magának, azért, hogy „kezének gyengülő izmait gyakorolja vele. Ez volt utolsó játékszere.

Estefelé elfáradt és fejét hosszasan édesanyja vállára hajtva pihent. Szemét lehúnyta és édesanyja moccani sem mert, nehogy felébressze őt. Guy azonban hirtelen felnézett, mosolygott és megszólalt:

„Milyen jó gondolat volt az a kis Jézustól, hogy mamáját testestül vitte a mennyországba! Így azután én is a szívére hajthatom fejemet, úgy mint a tiedre mostan és egészen közélről süghatom a fülébe, hogy szeretem.”

*

Eljött a január 24-ike. Kínos, fájdalmas éjt-szaka után, mikor az ablaktáblákat kinyitották, reggel Guy megkérdezte:

„Milyen nap van ma anyukám?”

„24-ike és szombat, kis szívem.”

„Oh! szombat van! Ma fogok meghalni. Ma, az ő napján, fog értem jönni a Szűzanya, hogy

átvegyen a karjaiba. Ne sírj anyukám; az nagyon édes lesz nekem. El fog állni a lélekzetem. Akkor, ha már nem tudok beszélni és nem mondhatom meg Jézusnak, hogy szeretem, az ajkamra fogod tenni a feszületet, hogy megcsókolhassam legalább.”

Ápolónője, mint minden reggel, aznap is megmosdatta és megfésülte őt. Guy megitta a kakaóját. Az orvos 10 órakor jött és rosszabbnak találta a kis beteg állapotát. Azt mondta, hogy délután 5 órakor két más specialistával együtt, újra el fog jönni. A gyermek csak mosolygott. Féltizenegykor azt mondta, hogy Marcot szeretné látni. A kis fiú jött is azonnal; egyenesen bátyja ágyához sietett.

„Marc, — mondta Guy angyalian, — kis öcsém, nagyon szeretlek; neked adom minden pénzemet, minden játékomat, a meccanómat, a zsebdinamómat . . . majd gondolj rám, ha játszol velük. Most pedig menj ki, mert fáradt vagyok!”

Marc engedelmeskedett. Guy azután csendben maradt; csak édesanyja kezét fogta, aki állandóan ott ült mellette. Néhány perccel 12 óra után egy kanálnyi lourdesi vizet kért. Először történt meg, hogy víz ment le a torkán. Ekkor így szólt édesapjához.

„Apukám, telefonálj gyorsan a lelkiatyámért. Én meghalok. Azonnal jöjjön az utolsókenettel.”

Azután édesanyjához fordult:

„Látod anyukám, a lourdesi víz sem megy le a torkomon . . . A jó Atya se adja nekem az Úr

Testét. Nem tudnám lenyelni. De jöjjön azonnal az utolsó kenettel.”

Ágyában ülve, halkan hörögni kezdett; a pillantása megüvegesedett, megmerevedett. Édesanyja ágya előtt térdelve, balkarjával átfogta őt, jobbajával a feszületet tartotta eléje. Az ápolónő egy kámfor injekciót adott neki . . . Marc, az édesapja, a szolgaszemélyzet ott térdeltek az ágy körül és imádkoztak.

„Angyalom, — mondta édesanyja, — minthogy már nem tudsz beszélni, íme itt van a jó Jézus, csókold meg és mondd neki gondolatban, hogy szereted, nagyon szereted, hogy mindennél jobban szereted.”

És a gyermek elszíntelenedő ajkai szorosan rátapadtak a keresztrefeszített Krisztus alakjára. Broglie atya közben megjött; ismételten megadta Guynek a feloldozást. A gyermek megismerte őt. Megkezdődött az utolsókenet feladásának szertartása. Az ápolónő még egy injekciót adott és letörölte a verejtéket a beteg homlokáról. Azután megnedvesítette nyelvét és ajkát lourdesi vízzel. A szent olaj érintésére Guy tágra nyitotta a szemét; átszellemült mosollyal meredt a pillantása valamilyen látomásra az ágya felett és halkan rebegte:

„Jézus! . . . szeretlek! . . . anyukám!”

E szóval lehelte ki utolsó sóhaját! Ragyogó tiszta szemei fennakadtak. Látta a Szűzanyát mennyei mamáját, aki ígéretéhez híven elvitte őt földi anyja karjaiból, hogy egyenesen a mennyországba repüljön vele! Szombat volt; az óra éppen elütötte az ötöt.

Édesapja zárta le szemét; édesanyja az ápolónő segítségével maga akarta őt felöltöztetni utolsó útjára. Mikor az ágyat vetették, a grófnő a pamlagra ült és ott a karjaiban tartotta halott gyermekét. Mikor azután kissé feltamasztva ágyában feküdt mellén a kereszttel, melyet keresztelésekor kapott, kezében kis ezüst rózsafűzérével, úgy hatott Guy mintha csak aludna.

„Sugárzott! — mondta az igazgatója róla. — Az ember szinte nem tudta elmondani mellette a De profundist; önkénytelenül is a Magnificat szavai tolultak az ajkamra amikor láttam!” Alig, hogy szárnyra kelt halálának híre, csak úgy özönlöttek a fehér csokrok és koszorúk; finom kis alakja köré rakták a tengernyi virágot. Papok, apácák jöttek, hogy lássák és kezéhez, homlokához érintették rózsafűzérjüket. A mellette virrasztó nővérek nem győzték mondani, hogy milyen békét, nyugalmat, derűt árasztott Guy közelsége. A nuncius, Mgr. Cerretti, Páris érseke, Dubois bíboros, Mgr. Paget, Valencia püspöke, Mgr. Baudrillart, Himéria püspöke mind meleg szavakkal írtak a gyászoló szülőknek. Csak úgy sereglettek a jó barátok; a sok ima valósággal mennyei légkört teremtett a kis halott köré. Külön engedéllyel ötvenkét órát tarthatták Guyt az ágyában. Hétfőn, 26 án, d. u. 5 órakor még egy cseppet sem volt elváltozva. Ekkor édesanyja maga helyezte el őt a fehér selyemmel bélelt hármaskoporsóba; fejét a csipkepárnára fektette, megcsókolta még egyszer, utoljára tiszta szép homlokát, lágy és cseppet sem merev kezei közé tette a kis viasz Jézust, melyet

életében annyira szeretett és azután összekulcsolta két kezét a kis szíven, amely immár megszünt dobogni. A nagy szalónt kápolnává alakították át és itt ravatalozták fel a kis halottat másnap d. e. 10 óráig. Akkorra volt kitűzve a gyászszertartás a passy-i Notre Dame de Grâce templomban. Broglie atya, akit Guy annyira szeretett, maga segédkezett a koporsóba tevésnél; ő emelte fel a kis testet. Guy volt igazgatója pedig maga akarta megadni a végső feloldozást.

Guy kis barátai, az egész osztálya, ott állt a katafalk körül, közvetlen a család mögött; a templom tele volt jó barátokkal; rengeteg pap és apáca jött el, hogy a szegény anyáért imádkozzanak, akiről tudták, hogy milyen nagy kincset veszített el gyermekében.

Végül azután autó vitte Guyt a lyoni vasútállomáshoz.

Itt helyezték a fehérrel bevont és a család címerével díszített vasúti kocsiba. A rengeteg virág még üdén érkezett meg Diebe. A gyermek holtteste még két napig volt kitéve az ősi kastély kápolnává alakított előcsarnokában és csak pénteken reggel 11-kor vitték át apja, nagybátyja, unokatestvérei és csaknem az egész lakosság kíséretében a katedrálisba, ahol ismételt beszentelés után, a Fontgalland grófok családi sírboltjába helyezték a kiváltságos gyermeket. „A szép virágnak Jézus és Szent Anyja csak azért adtak annyi szépséget, hogy azután a mennyországba vigyék.”

Párizs, 1925. március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján.

Függelék.

Alábbiakban sokak kívánságának eleget téve, néhány apró részletet közlünk a szent gyermek életéből.

Azalatt a három év alatt, melyet Guy a Franklin iskola bejáró növendékeként töltött, igen gyakran vesztette el zsebkését. Ilyenkor minden további nélkül kis pénztárcájába nyúlt és másikat vett helyette. Egy napon édesapja mégis megsohallta a dolgot és kissé türelmetlenül rászólt a gyermekre:

„Azért még sincs rendjén, hogy az iskolatársaid csak úgy egyszerűen elveszik a dolgaidat, a zsebkéseidet, ceruzáidat, radirodát. Persze, neked hiányzik aztán! Meg kell keresned, vissza kell hogy kérjed tőlük az elveszett tárgyakat” . . .

„Oh nem apukám . . . nem kell, hogy megszidják azt, aki esetleg megtalálta . . . csak azt nem! Azt gondolom, hogy a szívemben neked adtam, csak azért, hogy bünt ne kövessenek el . . . én majd veszek magamnak másikat . . . így olyan egyszerű a dolog!”

Igen, igen, kedves kis Guy! neked nagyon könnyű volt jónak lenni. Hiszen te mindig Jézusra

irányítottad a pillantásodat. Ő a jóság telje, te pedig Őrá akartál hasonlítani minden áron.

Lehetetlen volt előtte bárkit is kritizálni akarni; mindig talált mentséget mindenki számára. Ő maga azonban sohasem mentegetődzött, ha megszidták valamiért. Egyszer hallotta, amint megszóltak egy papot, azért, mert kopott, fakó és az ujján kirojtosodott reverendát viselt. Guy védelmébe vette:

„De hiszen ez nagyon szép tőle!” — mondta. — „Bizonyára alázatosságból teszi . . . nagyon szent ember lehet és én nagyon szeretem őt. Ti azonban nem értitek meg az alázatot!”

Igen nagy tisztelettel viseltetett a papok iránt. Már egész kicsi korában, amint meglátott egyet az utcán, nyomban köszönt neki. Mikor iskolába kezdett járni, a szobalány, aki elkísérte, látta, hogy Guy egy pap közeledtére már tíz lépésnyi távolságból megemeli a sapkáját. Megkérdezte tőle:

„Ez az igazgatója volt talán? vagy egy felügyelő? vagy az osztályfőnöke?”

Leggyakrabban azt felelte Guy a kérdésekre:

„Nem, nem is ismerem . . . de pap . . . én tehát köszönök neki!”

Egy este Guy jó negyedórával lefekvése után még ébren forgott ide-oda ágyacskájában, úgyhogy édesanyja megkérdezte tőle:

„Mi az kisfiam, hogy még nem alszol?”

„Semmi, anyukám, csak beszélgetek . . .”

„Beszélgetsz? De hiszen egyedül vagy!”

„Nem érted, anyukám; én a kis Jézussal beszélgetek.”

Oh! ki ismételhethné mindazt, amit a kis Guy a kis Jézussal beszélgetett!

Minthogy mindig azt mondta, hogy pap lesz, és szeretni akarja Jézust minél jobban és mindenek felett, édesapja hét éves korában azt indítványozta, hogy majd egy kis kápolnát vesz neki, cibóriummal, kehellyel stb., és hogy kis miseruhát fog csináltatni neki, hogy „szentmisét játszhasson“. Guy gondolkozott egy darabig; az új játék bizony csábító volt nagyon. De azután mégis meggondolta a dolgot és nagyon határozottan azt felelte:

„Nem, köszönöm apuskám, inkább nem akarom; ez mégsem az igazi.“

A halál gondolata cseppet sem ijesztette meg. Gyakran célozgatott közeli halálára: többek közt egyszer a következő megdöbbentő esetben.

1924. augusztusában, hat hónappal a halála előtt a birtokukon történt . . . A grófnő szobájába menet Guy-vel találkozott, aki a lépcső karfáján lovagolva csúszott lefelé. Mikor édesanyját meglátta, hirtelen megállt és úgy, a korlátan ülve megcsókolta.

„Honnán jössz kis fiam“ — kérdezte a grófné.

„A te szobádból jövök. Megkoszorúztam a lelkiatyádat.“

A grófnő íróasztala fölött Mgr. De Gibergues fényképe lógott. A nagy püspök halála óta Guy és Marc megszokták, hogy a szünidő alatt megkoszorúzzák anyuka lelkiatyját. Mindennap frissen szedett virágokkal díszítették fel a képet.

Guya fenti válaszhhoz, elgondolkozva tette hozzá:

„Előbb fogom őt látni, mint te, anyukám.“

„Mit beszélsz?“ — kérdezte ijedten az édesanyja.

„Nagyon jól megértettél, anyukám; azt mondtam, hogy előbb fogom látni Mgr. Giberguest nálad.“

„Oh! és én . . .“

„Te . . . Azt nem tudom, hogy mikor . . . Még azt sem tudom, hogy viszontlátod-e őt egyáltalán . . . Ez el van rejtve előttem!“

És Guy mosolyogva ült megint nyeregbe a karfán és egy nagyszerű csuszamlással érte utól öccsét, aki nevelőnőjével a kertben várakozott reája.

Három hónappal a halála előtt Guy félre hívta az édesapját és izgatottan mondta neki:

„Oh apukám, hosszas gondolkozás és okoskodás után rájöttem arra, hogy a gyermekeknek csak úgy, mint a rovaroknak már egy jó darabig lenniök kell valahogy a születésük előtt; ezalatt kifejlődnek különböző szerveik.“

Egy más alkalommal ugyancsak az édesapjához fordult:

„Milyen szép az, hogy a kis Jézus mindenben hozzám akarván hasonlítani, kilenc hónapra édesanyjában rejtőzködött, édesanyja szíve alatt. Milyen szép ez! Erre az Üdvözlégy-imádkozásában jöttem rá! *Mennyire szerethetett a kis Jézus bennünket, hogy ebben is egyforma akart lenni velünk!*

„Oh, annyira szeretek mindent, ami fölfelé törekszik; mindent, ami kúszik, ami repül! — kiáltotta egyszer. — Fecske szeretnék lenni, hogy a magasba repüljek! Rajongok a felvonóért . . .“

Egyszer egy beteg kis lányról esett szó a gyermekek előtt. Valaki azt találta mondani, hogy „a Szűz Anyának meg kellene gyógyítania a kicsit.”

„Kellene, kellene” — mondta botránkozva. — „Hogy lehet ilyen hangon beszélni az egek Királynéjáról!”

Guynek igen sokat jelentett a szentmise. Éppen ezért nem szerette, ha énekeltek a szertartás alatt. Anélkül, hogy erről számot adott volna magának, vagy, hogy egyáltalában sejtette volna, ösztönösen élt benne a liturgia. Mikor egyszer élénken tiltakozott a szentmisét kísérő, mindig egyforma énekek ellen, édesapja meg akarta magyarázni:

„De nézd, hiszen azért énekeltetnek benneteket az atyák, hogy foglalkoztassanak valamivel. Társaid valószínűleg nem mind olyanok, mint te vagy és nem mind keresik ki előző este a misekönyvből a megfelelő miserészeket. Foglalkoztatni kell tehát őket.”

Guy úgy ugrott fel, mint akit puskából löttek ki:

„Foglalkoztatni őket! De hiszen az egyetlen méltó foglalkozás a szentmise maga! Nem kellene mást tenni velünk, minthogy végigolvastassák velünk az egészet . . . úgy, ahogy a pap az oltárnál mondja. De hogy ott énekeltesse bennünket, azt már nem!”

Marc annyira szerette a bátyját, hogy amikor az pénzzavarban volt, és ez elég gyakran fordult elő, Marc megvett tőle valamit, csak azért, hogy az árát megadhatta neki. Egyszer édesanyjuk az öcsike kezében egy régi, tintás, rongyos viaszkos-

vászon irómappát látott, melyen a 249-es szám, Guy intézeti számja ékeskedett. Csodálkozva kérdezte:

„Hát ezt honnét vetted elő?”

„Guytól vettem meg 10 frankért, — felelte Marc. — Gondjai voltak, mert már semmi pénze se maradt a koldusok és a mechanikai csavarok számára, azért azt mondtam neki — tudod mit, adj el nekem valamit; — akkor aztán kikereste ezt a vén itatóst, én pedig nyomban kifizettem a 10 frankot!”

Egyszer Guy, még egészen kicsi korában valami nagyon kedveset mondott. Édesanyja, délután hazajövet szobájában, darabokban találta egyik flaçonját a toaletesztalán, tartalmát pedig nagy tócsában a földön.

„Ki tette ezt?” — kérdezte haragosan.

Marc sírva vallotta be, hogy ő a bűnös. Édesanyja megszidta érte és befejezésül hozzátette:

„Büntetésül pedig asztalbontás után azonnal ágyba mész! Jól tudod, hogy megtiltottam, hogy a szobámba bejőjj, és hogy az üvegeimhez hozzányúlj!”

„De én . . .”

„Hallgass! Azt kívánom, hogy szótfogadj minden magyarázat és vitatkozás nélkül!”

Marc keservesen zokogott. Guy, menttegetni akarván öcsikéjét (olyan mulatságos játéokra készültek vacsora után) közbeszólt.

„Anyukám, te azért mégsem vagy a pápa! Marc azt hitte, hogy nem nagy bűn, ha veled szemben egy ici-picikét engedetlen!”

Guy 6 éves volt! A büntetés természetesen elmaradt; Guy megérdemelte azzal, hogy ilyen lovagiasan kelt kis öccse védelmére, ugye?

Körülbelül négy hónappal a kis Guy halála előtt szeptemberben szülei a kastély parkjában lebontottak egy rozoga fészert és egy terraszt, hogy tenispályát építtessenek a helyébe. Guy és kis öccsét nagyon érdekelték a munkálatok; alig lehetett őket rábírní arra, hogy ne mindig a munkások körül tartózkodjanak. A kis terraszon két teli méhkas állott. Fontgalland gróf egy földművesnek ajándékozta őket, aki valamely okból nem jött még el az ajándékért.

Egy szombat délután, úgy két óra tájt, a munkások kijelentették, hogy elmennek és nem is jönnek vissza addig, amíg a méhkasokat el nem távolították onnét. Csúnya déli szél fújt és ilyenkor a méhek megvadulnak, ők pedig félnek a szúrásuktól. A gróf, aki szeretett volna minél előbb a tenispálya munkálataival elkészülni, ragaszkodott ahhoz, hogy a munkások maradjanak; mind hiába, az emberek féltek a méhektől és makacsul megmaradtak szándékuk mellett.

Ekkor Guy közbelépett:

„Nem kell félni a méhecskéktől” — mondta. — „Nem bántanak senkit ezek a kedves teremtményei az Úristennek . . . Nézzék csak . . . Jöjjenek csak velem! Én oda állok a két kas közé . . . Meglátják, hogy ott fognak repülni a fejem körül, anélkül, hogy bántanának; közben nyugodtan folytathatják a munkát!”

És valóban, a kis fiú vidáman a terraszra szökellt és oda állt a két kas közé. Zümmögve rajzották körül a méhek. Marc, óvatosabb lévén, a lépcső aljáról nézte és csodálta a bátyját.

„Kicsikéim, kicsikéim, — duruzsolta Guy, — legyetek jók és ne bántsátok a munkásokat.”

Ott állt nyugodtan, míg a méhek körülrepdesték, mintegy glóriával övezték fejét és egyetlen állat sem bántotta a ragyogó, nyugodtan mosolygó gyermekeket.

Guy bátorságát látva a két munkás is megemberelte magát és újból dologhoz látott. Kalapácsuk nagy lármával csapkodta a követ . . . de . . . de egyetlen méhecske sem közeledett hozzájuk . . . Pedig a déli szél úgy fúj, ahogy csak tudott . . . A déli szél, melyet annyira nem szeretnek a méhek, amely annyira megvadítja őket!

Néhány lépésnyire édesanyja nézte a „nagy fiát”, amint a nap sugarai homlokára estek, s a méhek körülöngicsélték és mosolygott . . . Büszkén, elégedetten . . . majd sírva fakadt. — Mi lesz ebből a gyermekből, kérdezte lelkében. És újból, századszor talán, az eget Királynőjének oltalmába ajánlotta rajongásig szeretett kis gyermekét.

Nem sejtette szegény, hogy a Szűzanya négy hónap múlva eljön az ő Guyéért, hogy „magával vigye, egyenesen a mennyországba”.

Guy minden új találmány iránt érdeklődött, beszélt róla, kérdezősködött, vitatkozott róla. Rendkívül fejlett érzéke volt technikai dolgok iránt és rendkívül ügyes kezei voltak.

Az iskolában jó osztályzatokat kapott, de nem nagyon izgatta őt az a kérdés, hogy hányadik tanuló az osztályban. Meglehetősen félénk volt, mert amikor először ment iskolába, a gyerekek csipkelődtek vele. Ezt azonban csak halála után tudták meg a szülők. . . Néhány osztálytársa árulta el nekik, Guy maga sohasem beszélt erről . . . Nagyon szerette az iskolát.

Mélységes lelke volt a gyermeknek. Jézus, aki annyira szerette ezt a kis angyalt, Jézus aki azt akarta, hogy Guy hozzá hasonlónak váljak, az ő vállára is rátette a keresztet. Ki tudná megmondani, hogy mennyit szenvedett a szegény kis gyermek, aki három és fél évig hordta szívében a kegyetlen titkot, (Jézus első szentáldozásának szent estéjén megmondta neki, hogy fiatalon fog meghalni és a Szűzanya Lourdesban megismételte ezt a kinyilatkoztatást) anélkül, hogy bárkivel közölte volna. Még édesanyja előtt is hallgatott. „Szegény anyukám, nagyon szenvedne ha tudná” — gondolta és szívében meghozta a legnagyobb áldozatot, az áldozatok áldozatját: elfogadta a halált, mielőtt még pap lehetett volna!

Ki tudná átérezni ennek a lángoló, szenvedélyes léleknek iszonyatos kínját! Rajongva szerette az életet . . . Az élet ragyogó szépen, ezernyi lehetőségével nyílt meg előtte . . . Ő pedig tudta, Jézustól tudta, hogy meg kell halnia, itt kell hagynia mindent, le kell mondania mindenről, neki, akit emésztett az apostolkodásnak égő tüze és . . . ajkán angyali mosollyal mondta ki a mélységes, csodálatos, pompás szavakat :

„Igen, Jézusom!”

